

Budget 2016 och planer för 2017–2018

Antagen av kommunfullmäktige den 17 juni 2015

Läsanvisning

Budgeten 2016 och planer för 2017–2018 innehåller mycket information. För att underlätta för läsaren lämnas följande läsanvisningar.

Inledande del

Budgeten inleds med ett sammandrag av de beslutade att-satserna enligt § 125 i kommunfullmäktige.

Därefter kommer det politiska förord som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut. I denna del finns såväl övergripande som verksamhetsmässiga mål, uppdrag och prioriteringar.

Finansiell del

Avsnittet börjar med en sammanfattning av förslaget, och åtföljs av information om de förutsättningar som budgeten baseras på.

Resultat-, balans- och finansieringsbudget återfinns i slutet av detta avsnitt.

Kommunens nämnder ska sedan i enlighet med gällande "Ekonomi och verksamhetsstyrning" i Karlskrona kommun utifrån kommunfullmäktiges beslutade budget bryta ned denna till sin nämnds verksamheter, och därmed fastställa sin internbudget. Denna internbudget återfinns på www.karlskrona.se efter det att den är fastställd av nämnden.

Vill Du veta mer?

Ta kontakt med kommunledningsförvaltningens avdelning för Ekonomi och finans.

Postadress: Karlskrona kommun
Kommunledningsförvaltningen
Avdelning för Ekonomi och finans
371 83 KARLSKRONA

Besöksadress: Östra Hamngatan 7 B

Telefon: 0455-30 30 00

E-post: kommunledningsforvaltningen@karlskrona.se

Hemsida: www.karlskrona.se

INLEDANDE DEL

Kommunfullmäktiges budgetbeslut	4
Organisationsskiss	5
Beskrivning av Karlskrona kommuns verksamhetsstyrning	6
Styrmodellens olika delar	6
Karlskrona kommuns vision	9
Omvärldsanalys och trender	10
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	13
Inledning	15
Vi gör det tillsammans – en framtid som håller	16
Attraktiv livsmiljö	18
Snabba kommunikationer	20
Utbildning och kunskap	22
Upplevelsernas Karlskrona	24
Näringslivets Karlskrona	26
Karlskrona kommun som arbetsgivare och förebild	28

FINANSIELL DEL

Sammanfattning av budget 2016 och plan för 2017 – 2018	30
Allmänt	31
Finansiella mål	32
Verksamhetsmål och direktiv	32
Den samhällsekonomiska utvecklingen	34
Den internationella ekonomin	34
Den svenska och kommunala ekonomin	34
Skatter och statsbidrag	35
Skatteutjämning och Generella statsbidrag	36
LSS-utjämning	36
Kommunal fastighetsavgift	36
Övriga statsbidrag	37
Demografi	38
Personalutveckling	40
Ekonomisk översikt	42
Årets resultat, kommunen	42
Skattesats och utdebitering	43
Avgifter	43
Kostnaden för räntor och antaganden om räntesatser	43
Förändring av kommunens nettolåneskuld	44
Soliditet	44
Löne- och prisstegring	45
Finansiell analys och nyckeltal	46
Känslighetsanalys	46
Resultat och Kapacitet	48
Risk och Kontroll	49
Finansiella förändringar	51
Förändrade resurser till nämnderna	52
Sammanställning av befintliga reserver	55
Resultat- Balans och Investeringsbudget	56
Nettokostnadernas fördelning	57
Investeringsbudget	60
Sammanställning investeringsbudget Karlskrona kommun och Bolagskoncernen	61

Kommunfullmäktiges budgetbeslut

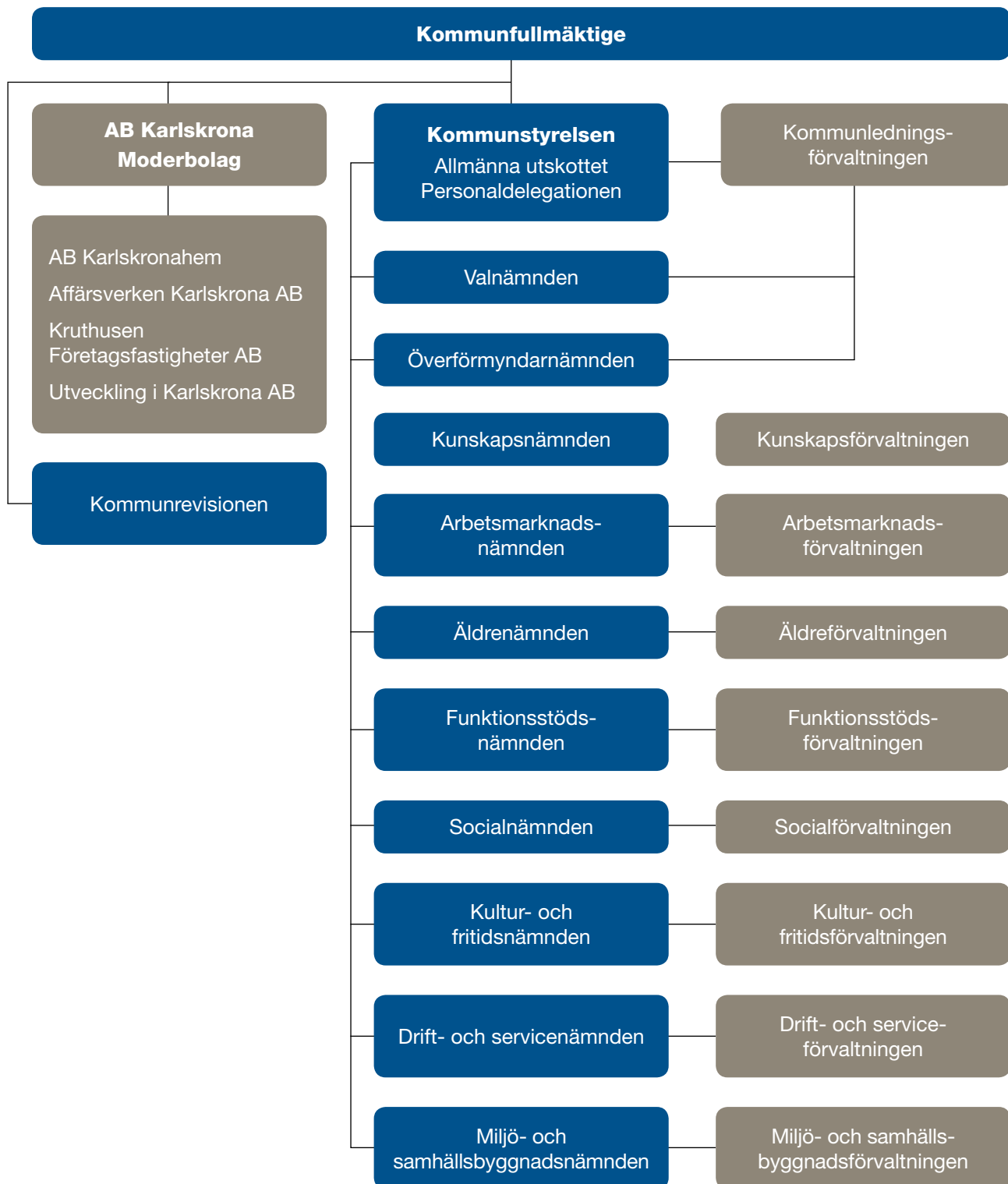
§ 125 Budget 2016 och planer för 2017-2018 för Karlskrona kommuns samlade verksamhet.

Utdrag ur Karlskrona kommunfullmäktiges protokoll från möte den 16 och 17 juni 2015, där beslut fattades om Budget 2016 och planer för 2017-2018 för Karlskrona kommuns samlade verksamhet. För hänvisning till fullständigt protokoll, se www.karlskrona.se.

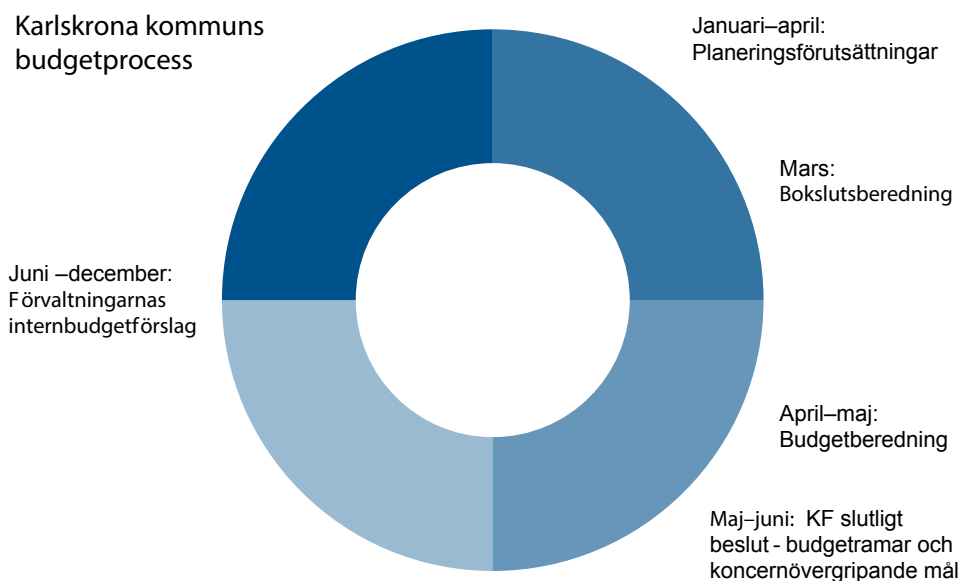
Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** fastställa resultatbudget respektive budgetramar för Karlskrona kommuns nämnder och styrelser för åren 2016-2018 i enlighet med kommunstyrelsens förslag till budget och plan,
2. **att** fastställa finansiella mål i enlighet med god ekonomisk hushållning för Karlskrona kommun enligt kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2016-2018, avsnittet "Vi gör det tillsammans – en framtid som håller", under rubriken "Ekonomiskt",
3. **att** fastställa verksamhetsmål i enighet med god ekonomisk hushållning för Karlskrona kommun och kommunkoncernen enligt kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2016-2018 under rubriken "Mål" under respektive utvecklingsområde,
4. **att** med hänvisning till beslut under att-satserna 2 och 3, samtliga mål som framgår av kommunfullmäktiges beslut § 237, 2014 om budget och plan för åren 2015-2017 upphör att gälla från och med år 2016,
5. **att** uppdraga till kommunstyrelsen att fastställa, och till kommunfullmäktige i september månad 2015 anmäla, ansvars- och uppgiftsfördelning avseende det fortsatta arbetet med de enligt att-satserna 2 och 3 ovan fastställda målen för Karlskrona kommun och kommunkoncernen,
6. **att** uppdraga till kommunstyrelsen att fastställa, och till kommunfullmäktige i september månad 2015 anmäla, ansvars- och uppgiftsfördelning avseende det fortsatta arbetet med de enligt att-satserna 2 och 3 ovan fastställda målen för Karlskrona kommun och kommunkoncernen,
7. **att** fastställa investeringsbudget och plan för åren 2016-2020 för Karlskrona kommun och bolagskoncernen samt därmed sammantaget för kommunkoncernen enligt kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2016-2018,
8. **att** i enlighet med kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2016-2018 fastställa 2016 års ram för upplåning, utlåning och borgensteckning för Karlskrona kommun och kommunkoncernen till totalt 4 917 mnkr för år 2016,
9. **att** fastställa resultatkrav, inkluderande kostnad för medlemskap i VISIT Blekinge, på Utveckling i Karlskrona AB till – 15,3 mnkr för år 2016,
10. **att** fastställa krav på utdelning 2016 från AB Karlskrona Moderbolag till 7,5 mnkr,
11. **att** utdelning år 2016 om 5,0 mnkr från AB Karlskronahem ska användas för sociala ändamål som framgår av kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2016-2018,
12. **att** VA-verksamheten även fortsättningsvis ska bedrivas i kommunal regi under drift- och service-nämndens ansvarsområde och att kommunfullmäktiges utredningsuppdrag från 2014-11-20, § 199, därmed ska anses vara fullgjort,
13. **att** Hamnverksamheten även fortsättningsvis ska bedrivas i kommunal regi under drift- och service-nämndens ansvarsområde och att kommunfullmäktiges utredningsuppdrag från 2014-11-20, § 199, därmed ska anses vara fullgjort,
14. **att** med hänvisning till dels kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2016-2018, dels vad som i övrigt framgår av budget-dokumentet, anse samtliga till budgetberedningen hänskjuta ärenden och skrivelser besvarade,
15. **att** fastställa Karlskrona kommuns skattesats för år 2016 till oförändrat 22,10 %,
16. **att** till protokollet notera att information enligt MBL § 19 om förslag till budget och plan för åren 2016-2018 lämnats till fackliga organisationer,
17. **att** bemyndiga ekonomichefen att löpande under år 2016 vidta nödvändiga tekniska justeringar av nämndernas och styrelsens budgetramar såsom utfördelning av den budgeterade pris- och lönereserven,
18. **att** uppdraga åt Utveckling i Karlskrona AB att som extra satsning under perioden år 2016-2018 satsa 3 mnkr per år som medfinansiering av Skärgårdsfesten,
19. **att** anslå ett ovillkorat aktieägartillskott till AB Karlskrona Moderbolag om 9 mnkr,
20. **att** uppdraga åt Karlskrona Moderbolag att finansiera Utveckling i Karlskrona AB kostnader för medverkan i Skärgårdsfesten under åren 2016-2018 om totalt 9 mnkr,
21. **att** i investeringsbudgeten för 2015 uppta 39 mnkr avseende förskottering av Trafikverkets del av investeringen i planfri korsning i Bergåsa,
22. **att** i investeringsbudgeten för 2015 återta tidigare anvisade medel om 13 mnkr avseende industriväg på Verkö,
23. **att** minska den budgeterade investeringsutgiften 2015 för Pottholmsprojektet, etapp 1 med 5,4 mnkr, samt
24. **att** återta i budget 2015 anvisade investeringsmedel om 10 mnkr avseende Östersjöhall.

Organisationsskiss

Beskrivning av Karlskrona kommuns verksamhetsstyrning

Styrmodellens olika delar

Vision

Det ska finnas en vision för Karlskrona kommun. Visionen ska beskriva ett önskat framtida tillstånd. Den ska vara kort och kärnfull. Den ska vara ett levande dokument som talar om vart vi ska, en ledstjärna. Visionen ska vara lätt att förstå och väcka intresse. All kommunal verksamhet ska utgå från visionen.

Visionen, som fastställs av kommunfullmäktige, ska ha ett tidsperspektiv på 10-15 år. Den riktar sig till tre nyckelgrupper: medborgare/brukare/kund, medarbetare och politiker. Visionen ska för att kunna få en styrande och sammanhållande effekt på den kommunala verksamheten upplevas som realistisk och trovärdig.

Koncernövergripande mål

I koncernövergripande mål beskrivs ett antal högt prioriterade frågor och områden av betydelse för att kommunen ska kunna förverkliga visionen. Genom de koncernövergripande målen anges den önskade utvecklingen inom några prioriterade områden som den politiska ledningen vill sätta fokus på. Områdena ska prioriteras i nämndernas och styrelsernas mål och åtgärdsplaner för verksamheten.

Budget och flerårsplan

Det totala ekonomiska utrymmet anges och fördelas i budgeten och flerårsplanen med utgångspunkt från kommunens vision och koncernövergripande mål.

Planeringsförutsättningar

Planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgetarbetet och arbetet med de koncernövergripande målen. Planeringsförutsättningarna kan sägas ha två olika utgångspunkter: en del som är mer framtidsinriktad (omvärldsanalys) och en annan del som är en analys av mer "hårda" och lättare avläsbara fakta.

Den del av planeringsförutsättningarna som tar sin utgångspunkt i dagsläget, och som på ett påtagligt sätt påverkar nästkommande års budget, är exempelvis statistiska uppgifter, befolkningsprognoser, förändringar i lagstiftningen, prognoser om den ekonomiska utvecklingen, resultat av medborgar- och brukarundersökningar, effekter av beslut av riksdag och regering.

Bokslutsberedning

Senast under mars månad ska bokslutsberedning genomföras med styrelser, nämnder och kommunalförbund. Vid detta tillfälle ska bokslutet för föregående år vad avser såväl måluppfyllelse som ekonomiskt resultat presenteras. Samtidigt ska en bedömning göras av de effekter som bokslut, planeringsförutsättningar och de koncernövergripande målen får för kommande års verksamhet

Budget (drift och investeringar)

Budgetberedning för nästkommande år och de därpå följande två planåren, ska ske senast under maj månad. Slutligt beslut om budgetramar och koncernövergripande mål ska fattas av kommunfullmäktige senast i juni månad.

Kommunstyrelse och nämnder har därefter tid att fram till december arbeta fram sina internbudgetar

innefattande såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga aspekter. Beslut om internbudget ska fattas senast under december månad.

För samtliga nämnder utgör anslagsbindningsnivån en nettoram. Nämnder har således befogenhet att besluta om omdisponeringar mellan sina olika verksamheter. En förutsättning är dock att det inte medför väsentlig förändring i förhållande till fastställda mål, servicenivåer eller andra riktlinjer.

Planerade investeringar och deras finansiering fastställs i den investeringsbudget som kommunfullmäktige beslutar.

Ny- och reinvesteringar i utrustning och inventarier beslutas av respektive nämnd inom den investeringsram som tilldelats i beslutad investeringsbudget.

Nämnd som har behov av investeringar ansvarar för att investeringen planeras in i kommande budget. Utrymme för kapitalkostnader och eventuellt ökade driftskostnader i övrigt skapas genom avskrivningar, besparingar och prioriteringar inom tilldelade ramar. Beslutsunderlaget ska tydligt klarlägga lönsamheten i planerade investeringar eller vilka andra effekter investeringen avser att åstadkomma.

Av ägardirektiven för de helägda bolagen framgår att bolagens investeringsbudgetar ska behandlas av kommunfullmäktige i samband med kommunens totala investeringsbudget. Syftet är att kommunfullmäktige ska ha kontroll och kunna besluta över kommunkoncernens totala upplåning och att kunna prioritera bland investeringarna.

Karlskrona ligger ovanligt bra till för att kunna erbjuda hög livskvalitet och unika upplevelser.

Karlskrona kommuns vision

Karlskrona 2030

Vision Karlskrona 2030 antogs av kommunfullmäktige den 22 november 2012 och formulerades så här:

Med sitt unika läge är Karlskrona ett nav i en växande region. Här finns det goda livet och de bästa förutsättningarna för ett expansivt näringsliv. Genom samarbete skapar vi en framtid som håller.

För att Karlskrona ska växa och få fler invånare, arbetstillfällen och besökare behövs en tydlig framtidsbild och en utstakad väg för att nå dit. Därför har Karlskrona kommun tagit fram en vision som ska ligga till grund för det strategiska arbetet de kommande mandatperioderna. Visionen ska beskriva ett önskat framtida tillstånd. All kommunal verksamhet ska utgå från visionen.

Vi gör det igen! En gång i tiden grundades Karlskrona med ambitionen att bli en av landets mäktigaste städer. Här samlades de kunnigaste yrkesarbetarna och här skapades en innovativ miljö som gjorde Karlskrona känt långt utanför landets gränser. När vi nu siktar mot år 2030, är det med samma vilja att skapa något tillsammans. Vi gör det igen, helt enkelt!

Vi gör det tillsammans – en framtid som håller. Karlskrona 2030 är en framtidsbild som medborgare, näringsliv och politiker tagit fram tillsammans. Det är bilden av ett öppet samhälle där alla kan leva ett rikt liv och där resurserna används på ett hållbart sätt, socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Med en gemensam vision och att vilja nå den tillsammans är grunden lagd för arbetet. De närmaste åren prioriterar vi fem utvecklingsområden.

Attraktiv livsmiljö

Vi ska ta vara på våra unika miljöer med skärgården, staden och landsbygden. Karlskrona ska sjuda av aktivitet och ha ett kreativt och öppet kulturliv med en internationell atmosfär. Med olika sorters boenden i attraktiva miljöer får alla möjlighet till ett aktivt liv, oavsett ålder.

Snabba kommunikationer

Vi ska ha en väl utbyggd infrastruktur som gör det lätt att ta sig till och från Karlskrona. Genom fortsatt utveckling av hamnen på Verkö blir vi ett centrum för gods- och persontrafiken i Östersjön. Den digitala infrastrukturen och den väl utbyggda lokaltrafiken – med buss, tåg eller båt – gör vardagen enkel i Karlskrona.

Utbildning och kunskap

Vi ska ha skolor och utbildningar som håller hög kvalitet på alla nivåer. Vi har utbildningsmiljöer som stimulerar till kreativitet och nyskapande. Genom ett nära samarbete med näringslivet ges möjligheter till ett livslångt lärande.

Upplevelsernas Karlskrona

Vi ska erbjuda ett brett utbud av upplevelser kring vår unika skärgårds- och världsarvsmiljö. Med hög kvalitet och gott värdskap kan vi locka besökare året om och göra besöksnäringen till en ny basnäring i Karlskrona.

Näringslivets Karlskrona

Vi ska ha ett fortsatt dynamiskt och innovativt näringsliv som ligger i framkant internationellt sett. Samarbete mellan kommun, högskola och näringsliv får våra företag att växa och utvecklas. Vår region är ledande inom miljö- och energiområdet och vår unika kompetens lockar nya företag att etablera sig i Karlskrona.

Omvärldsanalys och trender

Syftet med omvärldsanalysen är att skapa kvalitativa diskussions- och beslutsunderlag, att skapa underlag och kunskapsbas för strategiska, långsiktiga beslut. Detta kan gälla riskbedömning, framtidsberedskap och att mer allmänt göra en organisation mer medveten om vad som händer i omvärlden. Omvärldsanalysen i budgetprocessen utgör den framtidsinriktade delen av planeringsförutsättningarna som ska blicka 5-10 år framåt i tiden.

En trend avser en förändring i omvärlden som vi antar kommer att finnas kvar en tid och som kommer att påverka sin omgivning och därmed också sannolikt vår egen organisation. En trend är synlig och uppenbar, den har en riktning (ökar eller minskar) och verkar inom ett visst område. Trender kan vara både konkreta och abstrakta. En drivkraft är det som gör att en trend tar en riktning och ger trenden en rörelsekraft. En trend kan ha flera drivkrafter och en drivkraft kan driva på flera trender. Karlskrona kommun har jobbat med övergripande drivkrafter och trender utifrån underlag från SKL, "Vägval för framtiden – utmaningar för det kommunala uppdraget mot år 2025". Dessa har i analysprocessen arbetats samman med aktuella underlag för att belysa vad som kan få betydelse för Karlskronas utveckling.

Kommunens olika verksamheter och förvaltningar gör fördjupningar och särskilda analyser inom de områden som är aktuella för dem. Här beskrivs övergripande förändringskrafter som påverkar utvecklingen på global nivå. På nationell, regional och lokal nivå måste man förhålla sig till dessa och de går normalt inte att påverka på kort sikt, möjligtvis på längre sikt.

Globalisering

Med globalisering menas att stater och samhällen över hela jorden knyts samman i ömsesidiga beroendeförhållanden. Konkret menas handel, gränsöverskridande investeringar och kapitalflöden samt utbyte av information och teknologi mellan länder. Globaliseringen leder också till ett ökat utbyte och

påverkan av olika kulturfenomen, attityder och livsåskådningar. Den tilltagande globaliseringen är en konsekvens av minskade kommunikations- och transaktionskostnader till följd av ny teknologi och politiska beslut.

Värderingsförändringar

Förändrade värderingar är främst en konsekvens av att nya generationer tar över efter de äldre generationerna. Globaliseringen och en ny kommunikationsteknologi har inneburit att idéer, kunskap och trender idag får snabbare spridning och når fler människor än tidigare och därför ser vi att förändrade värderingar uppkommer genom att vi blir påverkade av människor och skeenden utanför våra territoriella och kulturella gränser. Det innebär att variationer i värderingar mellan olika individer ur samma generation troligtvis kommer att öka, men också att de globala variationerna kollektivt tenderar att bli mindre.

Demografi

Ett lands ekonomi och arbetsmarknad påverkas av den demografiska utvecklingen. På lång sikt är det bra för ett lands ekonomi att ha balans mellan andelen personer i förvärvsaktiv ålder och andelen unga och äldre som inte är förvärvsaktiva. Efterfrågan på välfärdstjänster som skola, bostäder, barnomsorg, sjukvård och äldreomsorg varierar beroende på ålderskullarnas storlek. När stora åldersgrupper som t.ex. rekordgenerationen genom åldrandet passerar genom olika välfärdstjänster kräver det att samhällsplaneringen hänger med.

Den största demografiska trenden i västvärlden är att befolkningen blir allt äldre. Det föds få barn och andelen äldre ökar. Fler pensionärer sätter press på vård, omsorg och de sociala försäkringssystemen.

För Sverige ser utvecklingen dock inte riktigt så mörk ut som för en del andra länder i Europa – nativiteten är ganska god och vi har en invandring som föryngrar befolkningen.

Klimatförändringar

FN:s klimatpanel slog i september 2013 fast att det är människan som med 95 procents sannolikhet har orsakat klimatförändringarna – något som nationer och människor över hela världen måste förhålla sig till. Genom att använda fossila bränslen släpper vi ut växthusgaser som bidrar till växthuseffekten och som gör planeten varmare. Konsekvenserna är översvämningar, torka, smälta glaciärer, utslagna ekosystem, nya sjukdomar och ökad fattigdom. Allt fler är medvetna om detta problem och att vi behöver utveckla ny teknik för att minska utsläppen och förändra våra beteenden och livsstilar, genom t.ex. färre flygresor, ändrade matvanor och återvinning. Dessutom krävs en förändrad konsumtion från fysiska varor till tjänster och immateriella varor.

Länder med kunskap och framförhållning kan dra ekonomisk fördel av utvecklingen genom att exportera miljöteknik och miljökompetens.

Ny teknik

Historiskt sett har det varit svårt att förutse hur nya tekniska och vetenskapliga landvinningar påverkar människors beteenden. Ofta ser vi inte konsekvenser förrän tekniken har funnits en tid. Många tekniska innovationer har haft en avgörande betydelse för människors liv genom att de påverkar beteenden på ett påtagligt sätt. Penicillin, elektricitet, flyg, television och datorer är sådana exempel. Ny teknik innebär också att nya färdigheter och kunskaper efterfrågas samtidigt som annan kunskap blir föråldrad.

I dag kan vi konstatera att informations- och kommunikationsteknologin har haft en stor inverkan

på vårt sätt att leva, våra beteenden och våra värderingar. Information har på kort tid blivit "var mans egendom". Kommunikationsteknologin möjliggör globala nätverksbyggen. Med teknikens hjälp kan man snabbt väcka andra "för sin sak", fler blir delaktiga, idéer sprids allt fortare och innovations- takten ökar.

Några andra områden som i hög grad tros påverka människors framtid är, förutom informations- och kommunikationsteknologin, även nanoteknik och en ökad kunskap om hur hjärnan fungerar.

Aktuella trender som påverkar det kommunala uppdraget

- Förändrade krav på välfärden
- Generationsskifte
- Ökad brist på chefer
- Ökad urbanisering
- Bilismen minskar
- Ökad polarisering av inkomster, hälsa och åsikter
- Ökat tekniskt stöd inom hälso- och sjukvård samt omsorg
- Ständigt uppkopplade människor med nya förväntningar
- Databaserat beslutsfattande
- Tjänster dyrare och varor billigare
- Från behovsdriven till identitetsdriven ekonomi
- Lokal rådighet förändras
- Näringslivet mer aktivt i samhällsbygget
- Högre utbildning på distans hotar svenska högskolestäder
- Ökad global sårbarhet

Sammanfattande nyckelord för vad trender och övergripande drivkrafter har för påverkan på Karlskrona kommun och dess verksamheter och vilka utmaningar som kommunen står inför är: medborgarperspektiv, individanpassning, innovationer, samverkan och attraktivitet.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Karlskrona är en storslagen stad i sin litenhet. Inom vår kommun ryms högteknologiska internationella storföretag, fantastiskt världsarv och driftiga småföretag. Vi erbjuder unika boendemiljöer på öar, alla kan få en nypa frisk havsluft per dag och med korta avstånd får vi utrymme för både hem och fritid. I Karlskrona får du tid att bara vara!

Tillsammans i koalitionen har vi tagit fram en budget med fokus på tillväxt och utveckling för vår landsbygd, skärgård och stad. Vår budget möjliggör en trygg välfärd, sunda investeringar och tydligt överskottsmål. Genom att hålla ordning och reda i ekonomin får vi utrymme att fortsätta utveckla Karlskrona så att vi på bästa sätt kan investera i framtiden. En sådan investering är bland annat en stor bredbandssatsning som ger hela kommunen tillgång till bredband.

I Karlskrona ska nya idéer få möjlighet att växa och vi behöver bli ännu bättre på att samarbeta med näringslivet. Vi kommer därför ta fram en näringslivsstrategi som syftar till att skapa en arena mellan kommun och företag där idéer kan få möjlighet att förverkligas. En annan arena är Science Park, där vi tillsammans med näringslivet och Blekinge Tekniska Högskola ska samverka för att finna framtidens innovationer för en hållbar tillväxt socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

Vi blir glädjande nog hela tiden fler karlskronabor men jag vill se att vi ökar ytterligare och därför satsar vi på en effektiv samhällsbyggnadsprocess

som snabbt tillvaratar intressenters blick för att bygga attraktiva boenden i vår kommun. En annan viktig part för att främja en positiv befolkningsutveckling är Blekinge Tekniska Högskola. Vi måste vara måna om våra studenter och ge dem möjlighet till ett fortsatt liv i Karlskrona efter färdig utbildning. Jag vill inte att Karlskrona bara ska vara en studentstad, utan här ska man bosätta sig och trivas.

Avslutningsvis anser jag att det som gör oss unika i vår omvärld är att i Karlskrona möter det stora det lilla, här finns möjlighet till karriär inom ett internationellt storföretag samtidigt som boendet är havsnära några minuter från arbetet. Karlskrona kan erbjuda en unik livskvalité och detta är en av våra viktigaste tillväxtfaktorer.

Patrik Hansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Inledning

Vi fortsätter att göra ett bra Karlskrona ännu bättre och går med stora steg vidare mot vision 2030 där Karlskrona ska erbjuda det goda livet och de bästa förutsättningarna för ett expansivt näringsliv.

Hållbarhet har fått ett större utrymme i budgeten och vi betonar särskilt den hållbara utvecklingen ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Med dessa avväganden i varje enskilt beslut ger vi de bästa förutsättningarna för en god utveckling även på lång sikt.

I Karlskrona kommun ska vi ge möjlighet för varje individ att utvecklas i sin fulla potential oavsett uppväxtmiljö eller ekonomi. Detta ställer höga krav på vår verksamhet och vår politiska handlingskraft. Vi kommer därför jobba målinriktat för att bli en attraktiv arbetsgivare med bra arbetsmiljö och tydliga målsättningar för våra anställda.

Vi satsar också stort på att vara en attraktiv kommun. Ett upplevelsernas Karlskrona, med brett utbud av service, aktiviteter, boendalternativ och besöksmål i hela kommunen för såväl boende som besökare. Vi har förutsättningarna, nu handlar det om att göra dem tillgängliga.

Vår budget är förändringsinriktad med fokus på hållbar tillväxt och service för alla. För att Karlskrona ska växa och få fler invånare, arbetstillfällen och besökare behövs en tydlig framtidsbild och vår budget visar vägen!

Karlskrona den 18 maj 2015

Socialdemokraterna
Patrik Hansson

Socialdemokraterna
Chatarina Holmberg

Centerpartiet
Magnus Larsson

Folkpartiet
Börje Dovstad

Vi gör det tillsammans – en framtid som håller

Karlskrona kommun har antagit vision 2030 där vi under kommande mandatperioder ska arbeta för att våra gemensamma resurser ska hanteras på ett hållbart sätt, socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

Socialt

Social hållbarhet handlar om att bygga ett samhälle där grundläggande behov som rättvisa, rättigheter, välbefinnande och välbefinnande uppfylls. I Karlskrona ska alla ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller socioekonomisk bakgrund.

I Karlskrona har man rätt att behålla sin kultur och sitt sätt att vara. Målet för kommunens integrationsarbete är att förena det som skiljer för att ge hela befolkningen nya erfarenheter och värden. Vi vill bli fler Karlskronabor och skapa en attraktiv livsmiljö med ett rikt näringsliv. Därför är en satsning på integration absolut nödvändig. Kvalitet ska genomsyra all vår verksamhet för att skapa ett mer jämställt, jämlikt och rättvist Karlskrona. Vi vill att alla beslut som fattas ska prövas utifrån barnperspektivet och hur de påverkar jämställdhet och rättvisa.

Mål

1. Karlskrona ska vara en inkluderande och öppen kommun.
2. I kommunens verksamheter ska jämställdheten öka.
3. Karlskronas invånare ska ha god folkhälsa.

Direktiv

1. Kommunen ska utveckla och arbeta för fler kontaktytor och kontaktfamiljer för nyanlända.
2. Karlskronakommisionen ska fortsätta arbeta med en långsiktig strategi med fokus på barn och unga för ett socialt hållbart Karlskrona.
3. Kommunen ska börja en HBTQ-certifiering.

Ekologiskt

Ett mer ekologiskt hållbart Karlskrona kräver ett långsiktigt arbete. Vi har aldrig haft större möjligheter än idag att rädda vår jord. Vi har kunskaperna, tekniken och resurserna. Det är dyrare att inte göra klimatomställningen än att göra den. Mer än någonsin finns också den folkliga viljan – inte minst hos den yngre generationen. Karlskrona ska fortsätta vara en ekokommun och miljöboksutslut ska göras. Karlskrona kommun ska minska sin klimatpåverkan och vara en förebild inom det ekologiska arbetet.

Mål

4. Karlskrona kommun ska minska sin klimatpåverkan.
5. I kommunens verksamheter ska andelen ekologisk mat som serveras öka.
6. Karlskronas barn och unga ska ha en giffri vardag.

Direktiv

4. Affärsverken AB ska vara en motor för minskad klimatpåverkan genom utveckling av hållbara energilösningar.
5. Karlskronahems arbete med förnyelsebara energikällor som solenergi ska fortsätta att utvecklas vid om- och nybyggnad.
6. Kommunen ska genom ett aktivt arbete med upphandlingar öka andelen närproducerade varor och ställa krav som motsvarar de svenska djurskyddsreglerna.
7. Alla kommunens kök ska KRAV-certifieras till nivå ett. Maten som serveras ska vara sund, säker och av hög kvalitet.
8. Kommunens verksamheter ska erbjuda barn en giffri miljö, därför krävs noggrann kartläggning av våra miljöstrategier.

9. Vid nyproduktion ska det byggas med material utan gifter och kommunen ska öka andelen klimatsmart byggande i trä.
10. Kommunen ska möjliggöra en bilpool för uthyrning av kommunens miljöbilar till kommuninvånarna.

Ekonomiskt

För att kunna ge våra invånare en trygg välfärd och den bästa servicen måste kommunen ha ordning och reda i ekonomin. En sund ekonomi är helt avgörande för att vi ska lyckas utveckla Karlskrona och skapa tillväxt. Vi vill ta ansvar för framtiden genom att effektivisera där det går och satsa extra där det behövs. Karlskrona ska ha en långsiktig trygg och stabil budget med tydligt överskottsmål. Investeringar delas upp i två kategorier; skatte- och avgiftsfinansierade investeringar. Kommunens behov av ändamålsenliga lokaler förändras ständigt och inom vissa verksamheter gör demografiska utvecklingen att behoven ökar. Det är viktigt och nödvändigt att fokusera effektivt utnyttjande av lokaler och en rätt dimensionerad underhållsnivå som går hand i hand med förändringar i behoven. För att åstadkomma detta och säkerställa att lokalplanering och utnyttjande är optimala också med hänsyn till jämförbara kommuner bör fokus på dessa frågor öka.

Mål

7. Kommunen ska ha en långsiktig trygg och stabil ekonomi med tydligt överskottsmål.

Direktiv

11. Kommunen ska ta ställning till vilken kommunal egendom som ska försäljas för att möjliggöra offensiva nyinvesteringar.
12. Upphandlingen ska effektiviseras för att uppnå besparingar.
13. Till utgången av 2017 ska kommunens nettokostnader minska med 35 mnkr/år. Inriktningen ska vara att effektivisera genom förändrat arbetssätt, allmän återhållsamhet, minskade sjuklönekostnader i hela organisationen och anställningsprövning vid pensionsavgångar av tjänster i hela tjänstemannaorganisationen. Inriktningen ska vidare vara att undvika besparingar i det vi kallar kärnverksamheterna och som drabbar karlskronaborna direkt.
14. Kommunen ska ständigt pröva utifrån det ekonomiska läget om investeringar ska göras i intern eller extern regi.
15. Kommunen ska etablera en strategisk funktion som skall säkerställa god lokalplanering på kommunövergripande nivå.
16. Skattefinansierade investeringar ska på sikt finansieras inom investeringsutrymmet som motsvarar årets avskrivningar och resultat.
17. Kommunens resultat ska för perioden 2016 – 2018 vara positivt och motsvara minst 1 procent av skatteintäkter och statsbidrag 2018.
18. Soliditeten ska successivt öka under planperioden.

Attraktiv livsmiljö

"Vi ska ta vara på våra unika miljöer med skärgården, staden och landsbygden. Karlskrona ska sjuda av aktivitet och ha ett kreativt och öppet kulturliv med en internationell atmosfär. Med olika sorters boenden i attraktiva miljöer får alla möjlighet till ett aktivt liv, oavsett ålder."

Vision Karlskrona 2030

Det finns ett flertal havsnära miljöer som lämpar sig utmärkt för nya attraktiva bostäder.

Attraktiva boenden

Karlskrona är en kommun med många fördelar. Vi har en fantastisk skärgård, ett slätt- och jordbrukslandskap i toppklass och de stora skogarna som skänker oss lugn och ro. Vårt stora ansvar är att se till att hela kommunen kan fortsätta att utvecklas och tillgången till grundläggande kommunal service är viktig för var man väljer att bo.

Karlskrona ska erbjuda attraktiva miljöer där livskvalitet och trygghet kan kombineras med ett bra boende, arbete och studier. En av förutsättningarna för en positiv utveckling i kommunen är tillgången till bostäder. Bostadsbrist får inte hindra Karlskronas framtida utveckling och därför krävs att bostadsbyggandet tar fart. Alla boendetyper behövs, men framför allt behöver vi bygga fler hyresrätter. Vårt kommunala bostadsbolag Karlskronahem ska verka för att pressa kostnaderna vid nyproduktion, rationellt byggande ger hög kvalité och rimliga hyror.

Mål

8. Karlskrona kommun ska ha nöjda invånare som anser att kommunen är en bra plats att leva och bo i.
9. Kommunen ska bättre möta karlskronabornas bostadsbehov i hela kommunen.
10. Kommunen ska växa genom hållbar utbyggnad och det ska finnas en planberedskap för tomter, bostäder och verksamhetslokaler i hela kommunen.

Direktiv

19. Utvecklingen på Pottholmen etapp ett ska fortgå med projektering, sanering, rivning och byggnation.
20. Arbetet med att planera Pottholmen etapp två ska påbörjas.
21. Förberedelser för ny brandstation på Oscarsvärn ska genomföras.
22. Arbetet med att planera Hattholmens framtida användning ska fortsätta.
23. Skärgårdsplanen och Landsbygdsprogrammets inriktningar ska realiseras med exempelvis servicepunkter och serviceorter över hela kommunen.
24. Skärgårdsmiljonen ska omvandlas till en landsbygds- och skärgårdsmiljon.
25. Strategi för markförvärv ska fastställas i början av 2016.
26. Kommunen ska ta fram en långsiktig plan för att utveckla området Mellanstaden.
27. Kommunen ska uppmuntra fler byggaktörer för att öka bostadsproduktionen.
28. Kommunen ska kontinuerligt arbeta med planberedskap för att möjliggöra nya bostäder och näringslivetableringar.

29. Karlskronahem ska ta fram en plan för att bygga 400 hyreslägenheter under en femårsperiod.
30. Kommunen ska organisera en effektiv samhällsbyggnadsprocess.
31. Kommunen ska utveckla samarbetet och samfinansieringen med fastighetsägarna för stads- miljöutvecklingen.

Välfärd och trygghet

Alla karlskronabor ska ges förutsättningar till ett bra liv. God kvalitet, hög tillgänglighet och rätt till inflytande ska prägla vården och omsorgen i Karlskrona kommun. Det får aldrig råda någon tvekan om att alla har rätt till vård och omsorg utifrån behov. De äldre ska garanteras en värdig vård med tydliga mål som bygger på den enskilda människans behov, trygghet och integritet och som utgår från social och ekonomisk rättvisa. Äldreomsorgen ska präglas av trygghet och omtanke i vardagen. Den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv på sina egna villkor och i sin egen önskade miljö.

Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet till egen försörjning och självständighet. Vi ska bemöta alla våra invånare med respekt och erbjuda en god omsorg som ger stöd och service med hög grad av socialt innehåll. Då kan alla våra invånare ha ett rikt liv, med reella möjligheter till inflytande och möjlighet att leva som andra. Karlskrona kommun ska erbjuda en mångfald i omsorgsformer och vi ser gärna fler kooperativ.

Hur bra välfärdspolitikerna än är så kommer det att hända att människor hamnar i ekonomiska och sociala svårigheter. Om alla, även den mest utsatta, ska ha förutsättningar att komma vidare till arbete och egen försörjning så måste samhället ha specifika och individuella stöd, och ett finmaskigt socialt skyddsnet. Vi ska jobba vidare mot ett socialt hållbart Karlskrona.

Mål

11. Kommunen ska ge omsorg och service med kvalitet som ger gemenskap, trygghet och valfrihet.
12. Socialtjänsten i Karlskrona ska hålla hög klass i nationell jämförelse.

Direktiv

32. Karlskronas invånare ska erbjudas en jämställd service och omsorg.
33. Det förebyggande arbetet för att motverka social utslagning och missbruk ska stärkas genom en ökad samverkan mellan socialtjänst, skola, närpolis, landsting och föreningsliv.

*Satsningarna på infrastruktur
gör det lätt att resa hit, att
förflytta sig här och att sköta
kontakten med omvärlden.*

Snabba kommunikationer

”Vi ska ha en väl utbyggd infrastruktur som gör det lätt att ta sig till och från Karlskrona. Genom fortsatt utveckling av hamnen på Verkö blir vi ett centrum för gods- och persontrafiken i Östersjön. Den digitala infrastrukturen och den väl utbyggda lokaltrafiken – med buss, tåg eller båt – gör vardagen enkel i Karlskrona.”

Vision Karlskrona 2030

Kommunikationer är livsnerven för samhällets invånare och företag. För att vår kommun ska kunna växa behövs en väl fungerande infrastruktur med snabba tillförlitliga transporter såsom, bra vägar, goda tågförbindelser till stora städer och relevanta flygförbindelser till och från Ronneby flygplats. Kommunen ska skapa tillgänglighet och förutsättningar för alla människor att få ihop sin vardag och fritid oavsett färdmedel. Att välja ett klimatvänligt resande ska vara enkelt. Det är en vinst för miljö, hälsa och ekonomi.

För att våra internationella företag ska fortsätta att utvecklas behöver kommunikationerna till och från Karlskrona stärkas. Utvecklingen på Verkö ska fortsätta så att Karlskrona blir ett kommunikationsnav i Östersjön. Vi kommer att aktivt delta i arbetet för att bygga ömsesidig samverkan mellan länder och företag i Östersjöområdet och vara med i utvecklingen av den gröna transportkorridoren Baltic Link. Den framtida sträckningen av höghastighetsbanan genom Småland och in i Skåne är en avgörande fråga för södra och sydöstra Sverige. En sträckning från Hässleholm via Älmhult och Växjö upp till Jönköping är av stor vikt för hela sydöstra Sverige. Vi ska fortsätta utbyggnaden av fibernätet i hela kommunen. Bredband är en förutsättning för att företag ska kunna driva verksamhet och att människor väljer att bo på orten. Det ska vara lika lätt att skaffa bredband på landsbygden som i tätorten.

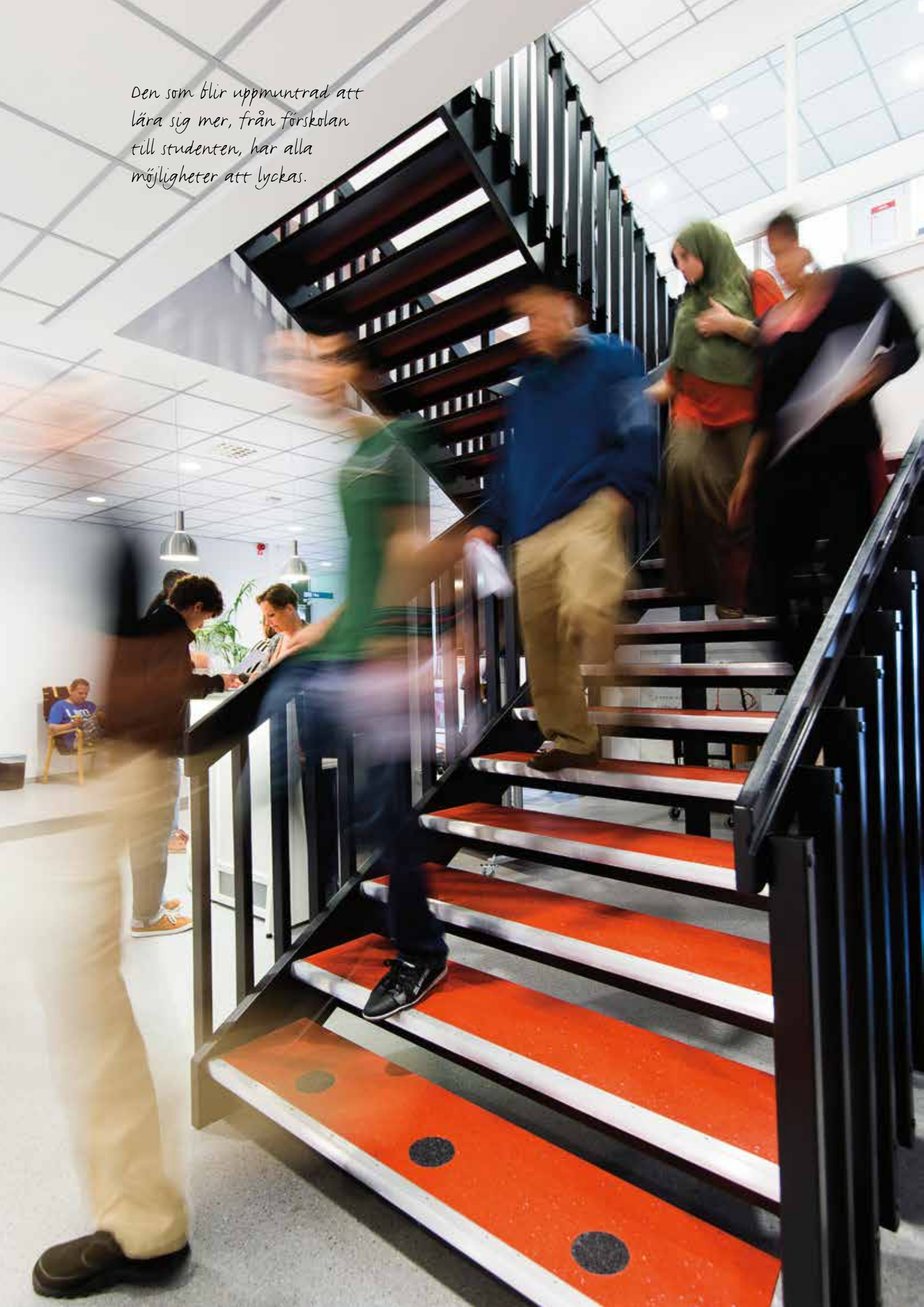
Mål

13. Det hållbara resandet ska öka i hela kommunen.
14. Karlskrona ska vara ett kommunikationsnav i en expansiv region.
15. I kommunen ska tillgången till digital infrastruktur öka.

Direktiv

34. Kommunen ska främja en ökning av kollektivtrafikåkande.
35. Kommunen ska fortsätta satsa på elbilar och andra hållbara drivmedel.
36. Den kommunala cykelstrategin ska genomföras i samarbete med Trafikverket och andra väghållare.
37. Kommunen ska genom ett aktivt lobbyarbete påverka så att flaskhalsarna på E22:an, vid Jämjö och sträckan Nättraby/Björketorp åtgärdas.
38. Affärsverken AB ska ta ansvar för utbyggnadstakten av fiber i hela vår kommun.
39. Kommunen ska arbeta för ett tågstopp i Rödeby
40. Kommunen ska fortsätta utveckla skärgårdstrafiken för både besökare och boende.
41. Tillsammans med bland annat Växjö och Kalmar samt det lokala näringslivet ska kommunen arbeta för en östlig dragning (via Växjö) av den nya höghastighetsbanan.

Den som blir uppmuntrad att
lära sig mer, från förskolan
till studenten, har alla
möjligheter att lyckas.

Utbildning och kunskap

”Vi ska ha skolor och utbildningar som håller hög kvalitet på alla nivåer. Vi har utbildningsmiljöer som stimulerar till kreativitet och nyskapande. Genom ett nära samarbete med näringslivet ges möjligheter till ett livslångt lärande.”

Vision Karlskrona 2030

Barn och unga i Karlskrona ska få de bästa förutsättningarna i skolan för att kunna skapa sig en trygg framtid i livet. Det ska finnas förskolor och skolor av hög kvalitet i hela kommunen. Skolan ska öka barns och elevers möjligheter att inhämta kunskaper och värderingar samt utveckla deras förmåga att tillägna sig dessa. Alla elever ska kunna gå ut skolan med självförtroende, självkänsla och maximal kunskap samt lust till fortsatt lärande. Grunden för detta är en skola som arbetar för demokrati, jämställdhet, respekt och mot fördomar, mobbing samt rasism. Stöd och förstärkning ska sättas in i ett tidigt stadium utifrån barnens behov både gällande pedagogik och när det gäller elevhälsa. Samarbetet mellan förvaltningar och landstinget ska stärkas. Lärarnas arbetsvillkor ska förbättras och kompetensutveckling främjas. För att kommunen i framtiden ska växa och stärka sin konkurrenskraft krävs goda resultat i skolan och att fler får möjlighet till högre studier.

Mål

16. I Karlskrona ska antalet pedagoger per barn öka i förskola, grundskola och fritidshem.
17. I Karlskrona ska andelen elever som klarar kunskapskraven öka.

Direktiv

42. Alla elever ska få rätt till det stöd de behöver genom utvecklandet av elevvårdsteam.
43. Kommunen ska fullfölja lönesatsningen för lärare.
44. Skolan ska kompensera för elevers olika förutsättningar på så väl elevnivå som mellan olika skolor.

Förskola

Ett barns skolgång påbörjas i förskolan. Det är viktigt att vi redan där stödjer barnen på rätt sätt så att de med glädje kan ta de första kliven i det livslånga lärandet. Förskolan ska finnas på de tider som föräldrar behöver. Många jobbar idag skift eller har oregelbundna arbetstider därför behöver vi fler förskolor med utökade öppettider i kommunen.

Direktiv

45. Kunskapsnämnden ska ta fram en långsiktig plan för förskolebehovet i kommunen.
46. Kommunen ska avveckla vårdnadsbidraget

Grundskola och fritidshem

Alla barn ska ges bästa möjliga förutsättningar att utveckla sin kunskap och förmåga för att möta framtiden i en globaliserad värld. Vi ska sätta fokus på elevernas nyfikenhet och att lärare ska få vara lärare.

Direktiv

47. Fokus i de tidigare åren ska ligga på att utveckla läsförståelsen så att eleverna kan tillgodogöra sig alla ämnen.
48. Lärare ska ges förutsättningar till ökad tid med eleverna.
49. Digital teknik ska vara en självklar del i undervisningen.
50. Fritidshemmets tillgänglighet ska kartläggas.

Gymnasieskola

I dagens samhälle är en fullgod gymnasieutbildning grundläggande för att man ska kunna få ett jobb. Vi vill ha en gymnasieskola där alla elever får det stöd de behöver för att fullgöra sin utbildning. Vi ska ha en bredd av utbildningar som alla har ett nära samarbete med näringslivet och/eller högskolan.

Direktiv

51. Kommunen ska främja lärlingsplatser både inom sin egen verksamhet och hos näringslivet.
52. Lärare ska ges förutsättningar till ökad tid med eleverna.
53. Elevernas rätt till lärarledda lektioner ska tillgodoses.
54. Omvårdnadsprogrammet ska erbjuda eleverna B-körkort.
55. Kommunens ska utreda jobbgaranti för färdigutbildade elever från omvårdnadsprogrammet.

Ett kultur- och föreningsliv med stort spelrum bärddar för ett imponerande utbud av lockande evenemang.

Upplevelsernas Karlskrona

”Vi ska erbjuda ett brett utbud av upplevelser kring vår unika skärgårds- och världsarvsmiljö. Med hög kvalitet och gott värdskap kan vi locka besökare året om och göra besöksnäringen till en ny basnäring i Karlskrona.”

Vision Karlskrona 2030

Karlskrona är ”Den gröna skärgårdstaden” med närhet till både skärgård, landsbygd och skog. Vi ska ta tillvara på vårt världsarv och se till att våra besökare möter en ren och välskött stad. Vi vill att alla invånare ska känna att det händer saker i just deras kommun. För att Karlskrona ska vara en attraktiv kommun måste kultur- och fritidsutbudet förbättras. Vi vill kartlägga reparations- och underhållsbehovet för att kunna lägga en tydlig plan för förbättringar, planen arbetas fram i samråd med föreningar. Här spelar våra lokala föreningar och studieförbund en viktig roll. Det ska finnas ett brett utbud av idrottsanläggningar, kultur- och samlingslokaler i hela kommunen som ska vara ändamålsenliga. Vi är överens om att vårt stadsbibliotek behöver moderna lokaler och kulturen större plats. Besöksnäringen är en bransch som ska utvecklas till att bli en grundnäring genom ett aktivt arbete från kommunen. Vi har ett unikt läge som kan förädlas och locka allt fler besökare inte minst inom båt-, eko-, mat- och kulturturism.

Mål

18. Karlskrona ska vara ett besöksmål i högsta nationella klass.
19. I kommunen ska tillgång och tillgänglighet till evenemang och upplevelser öka.

Direktiv

56. Kommunen ska uppmuntra lokala föreningar och studieförbunds verksamheter.
57. Kommunen ska i samverkan med föreningarna ta fram en reparations- och investeringsplan för lokaler och anläggningar för kultur, idrott och fritidsverksamheter.
58. Kommunen ska förverkliga kulturkvarter i kvarteret Bonde.
59. Fler bibliotek ska erbjuda meröppet.
60. Kommunen ska beskriva och fastställa hur vi ska vara en bra värdkommun för Marinens musikkår.
61. Kommunen ska verka för att Karlskrona ska upplevas som en välkomnande och öppen stad.
62. Kommunen ska se över event- och konferensmöjligheter på Trossö.
63. Kommunen ska bygga en handbollsarena.

Näringslivets Karlskrona

"Vi ska ha ett fortsatt dynamiskt och innovativt näringsliv som ligger i framkant internationellt sett. Samarbete mellan kommun, högskola och näringsliv får våra företag att växa och utvecklas. Vår region är ledande inom miljö- och energiområdet och vår unika kompetens lockar nya företag att etablera sig i Karlskrona."

Vision Karlskrona 2030

*samhälle, högskola och näringsliv
lägger tillsammans grunden för
god tillväxt, ökad inflyttning
och tryggad välfärd.*

Karlskrona har potential till ett sjudande näringsliv om alla aktörer samarbetar. Nya idéer och traditionella insatser behöver utvecklas och testas för att öka antalet företag och jobb i Karlskrona. Vi vill kraftsamla för att få en effektivare näringslivspolitik. Det är fler och växande företag, fler invånare och fler i jobb som ger förutsättningar för en bra välfärd.

Karlskrona kommun tror på samarbete med näringslivet och andra aktörer för att skapa tillväxt. Vi kan tillsammans skapa förutsättningar för nya företag, växande företag och nya karlskronabor om vi kraftsamlar och tillför nya resurser i vår lokala näringslivspolitik. Fyra av fem jobb skapas i småföretagen. Jobb och företagande är grunden för att vi ska få resurser till en grön omställning och väl fungerande välfärd. I Karlskrona kommun ska företag enkelt kunna starta, växa och anställa. Vi ser att det behövs en tätare dialog med våra lokala företagare för att vi tillsammans ska kunna skapa ett bättre näringslivsklimat i kommunen och fler jobb. Kommunen ska främja ökad samverkan med högskolan, näringslivet, landstinget och regionen för att hitta framtidens innovativa lösningar.

Mål

20. Vi ska bli fler karlskronabor och inflyttningen ska öka.
21. Kommunen ska skapa förutsättningar för fler och växande företag i Karlskrona.

Direktiv

64. Företagslots ska vara vägen in i den kommunala verksamheten och företagsomsorgen ska utvecklas så att befintliga företag kan växa och nya etableras.
65. Kommunen skall se över vilka hinder som finns för företagare när det gäller tillstånd, tillsynstaxor och annat.
66. Kommunen ska utveckla samarbetet med Blekinge Tekniska Högskola.
67. Långsiktig finansiering och uppstart av Science Park Karlskrona ska förverkligas.
68. Kommunen ska ta fram en näringslivsstrategi för att främja utvecklingen av ett varierat näringsliv.

Fler vägar till jobb och studier

För att klara tillväxten och välfärden krävs att vi tar tillvara all den kompetens och vilja till arbete som finns hos de människor som idag står utanför arbetsmarknaden. Ska vi klara det krävs att aktiva insatser och utbildning alltid ska gå före bidragsgivande. Kommunen ska ta sitt ansvar och erbjuda fler vägar ut på arbetsmarknaden.

Vi vill ge alla möjligheten att växla spår i livet och att de som vill ska kunna studera för att ge möjligheterna till nytt jobb eller få behörighet till högre studier. Detta gäller oavsett om du behöver komplettera ett ämne, läsa SFI eller behöver en yrkesutbildning. Arbetsmarknadsnämnden ska fokusera på att ge arbetssökande rätt utbildning och erfarenhet som stärker kompetensmatchningen till företag, kommun och landsting.

Mål

22. I Karlskrona ska arbetslösheten minska.
23. I Karlskrona ska antalet hushåll beroende av försörjningsstöd minska.

Direktiv

69. Kommunen ska särskilt fokusera på unga arbetslösa och nyanlända som snabbt behöver komma i jobb eller utbildning för att inte riskera utanförskap.
70. Kommunen ska göra extra åtgärder för de som hamnat längst ifrån arbetsmarknaden.
71. Kommunen ska utveckla ett tätare samarbete med Arbetsförmedlingen, näringslivet och Region Blekinge.
72. Samarbetet mellan kommunen och andra aktörer på arbetsmarknaden ska öka.
73. Kommunen ska utveckla ett samarbete med närings- och föreningslivet för att skapa praktikplatser och sommarjobb.
74. Integrationsansvaret ska flyttas till Arbetsmarknadsnämnden.
75. Kommunen ska utreda möjlig flytt av försörjningsstöd och dess myndighetsutövning till Arbetsmarknadsnämnden.

Det är naturligt att vilja
arbeta för en kommun som
ser till både medarbetarnas
och miljöns bästa.

Karlskrona kommun som arbetsgivare och förebild

Karlskrona kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklande arbeten där arbetsglädje, hälsa och effektivitet står i fokus. Personalen är kommunens viktigaste resurs. Vi måste skapa en trygg och hälsosam arbetsmiljö och alla anställda ska erbjudas kompetensutveckling. Heltid ska vara grund, därefter kan anställda få önskad sysselsättningsgrad. Vi behöver bra grundbemanning och minska visstidsanställningar till ett minimum. Som kommunens största arbetsgivare ska Karlskrona kommun vara en förebild för att resurserna används på ett hållbart sätt socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Tydlig ledning och styrning ska säkra god hushållning med våra gemensamma resurser.

Mål

24. I Karlskrona ska andelen nöjda medarbetare i kommunen öka.
25. I Karlskrona ska andelen heltidstjänster i kommunens verksamhet öka.

Direktiv

76. Utbildningsinsatser som ger ökad kompetens och trygghet ska ske för all personal vid kommunens verksamheter.
77. Lönekartläggningen ska fortsätta så att likvärdiga arbeten också lönesätts likvärdigt mellan kvinnor och män.
78. Kommunen ska väga in sociala kriterier vid upphandling. Det ska införas krav på kollektivavtalsvillkor i enlighet med de beslut som fattas av regeringen, vid upphandling av tjänster och varor från företag med anställd personal.
79. Kommunen ska ta fram en strategi/handlingsplan för rätten till heltid som norm.
80. Kommunen ska ta fram en handlingsplan för utvecklingstjänster inom välfärdsområdena.
81. Kommunen ska fortsätta arbeta med perspektivet "Hållbart arbetsliv" och "Mångfald" i det personalpolitiska programmet under 2016.
82. Kommunen ska revidera mångfaldsplanen.
83. Kommunen ska ta fram en utvecklingsplan för fler kvinnliga chefer.
84. Kommunen ska ha en jämlik och jämställd rekryteringsprocess.

Sammanfattning av budget 2016 och plan för 2017 – 2018

Budgeten för år 2016 och planen för åren 2017 och 2018 har fastställts vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni 2015. En viktig komponent i budgeten är att kommunens skattesats är oförändrad efter fjolårets höjning till 22,10 procent.

Allmänt

I den allmänna ekonomin kvarstår svårigheterna att få såväl internationell konjunktur som inhemsk sådan att ta fart. Den redan tidigare låga reporäntan har fortsatt att sjunka, och befinner sig våren 2015 på minus - 0,25 procent. Den för kommunens skatteintäkter så viktiga sysselsättningen utvisar enligt regeringens kompletteringsproposition våren 2015 en ökning under de kommande åren. Arbetslösheten beräknas ligga på ca 6,5 % 2016.

Karlskrona kommun fortsätter att växa mätt i antalet invånare. Jämfört med tidigare prognoser som kommunen har till grund för beräkningen av skatte- och statsbidragsinkomster bedöms nu befolkningen öka ännu mer. Prognosen för 2015 pekar mot ett invånarantal om 64 740 (den 1 november 2015), vilket i så fall skulle innebära en ökning med drygt 470 jämfört med 2014. Det har fått till effekt att skatte- och statsbidragsinkomsterna för år 2016 nu kan grundas på ett högre befolkningstal än tidigare, vilket ger en ökad intäkt med sammanlagt 8 mnkr jämfört med tidigare beräkningar. Med försiktigheten som ledstjärna ligger befolkningsökningen för åren 2017 och 2018 kvar på ett genomsnitt om strax under 200 per år.

Tillväxt i befolkningen skapar också förutsättningar för tillväxt inom näringslivet. Det är angeläget att kommunens olika organisationer, var och en utifrån sina förutsättningar, aktivt medverkar till att förbättra förutsättningarna att bo och verka i Karlskrona. Flertalet av de mål som kommunfullmäktige fastställt i budgeten för de kommande åren, och som alla riktar sig till kommunens nämnder och bolag, har också en sådan inriktning.

Att växa innebär inte enbart att inkomsterna ökar. Även utgifterna ökar då en ökad befolkning kräver mer i form av bl.a. förskola, grundskola och gymnasium. Samtidigt kommer såväl antalet som andelen äldre i kommunen att öka de kommande åren, vilket också ställer krav på kommunens resurser för att trygga ålderdomen. Fortsatt hög arbetslöshet, framför allt bland ungdomarna, ställer också krav på insatser i olika former. Sammantaget går det att skönja ett ökat tryck på kommunala resurser riktade mot välfärdsområdena. För att trygga resurser för den framtida kommunala välfärden måste kommunen säkerställa att den uttalade inriktningen att minska kostnaderna inom sådana områden som inte faller inom begreppet "kommunal välfärd" blir förverkligad.

Kommunens verksamhet inom välfärdsområdena överskred sina budgetramar för år 2014. Även prognoserna för 2015 (mars 2015) pekar mot att anvisade ramars överskrids. Det förhållandet har inneburit att funktionsstödsnämnden och socialnämnden ges ytterligare utökade resurser från och med 2016. Kunskapsnämnden, som ansvarar för förskola, grundskola och gymnasium har redan i den budget som gäller för åren 2015-2017 getts ökade resurser, men tillförs ytterligare medel från och med 2018.

Kommunen har, enligt ett uppdrag formulerat i budgeten för 2015, med hjälp av SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), låtit göra en särskild analys av bl.a. äldreomsorgen. Slutsatsen från den analysen är att kommunens äldreomsorg har en hög kvalitet och tillgänglighet, men att verksamheten kostar mer än vad den gör i kommuner med motsvarande förutsättningar som Karlskrona. Mot den

bakgrunden görs en minskning av resurserna för äldreomsorg från och med 2016. Samtidigt, som framhållits ovan, kommer antalet äldre att öka, vilket innebär att äldrenämnden i ett andra steg tillförs resurser för att kunna möta den utvecklingen. Under den kommande treårsperioden kommer dock den totala resursen som riktas till äldreomsorgen att minska.

Kommunens resultatbudget uppvisar för vart och ett av åren 2016-2018 positiva resultat. Mätt som andel av skatter och statsbidrag uppgår resultatnivåerna till + 0,7 %, + 1,1 % respektive + 1,2 %. Resultatutvecklingen innebär att kommunen över tid nu, om än i liten mån, konsoliderar sin ekonomiska ställning. Nettokostnadsutvecklingen uppgår till 3,8 % 2016 jämfört med budget 2015 och skatte- och statsbidragsutvecklingen till 4,5 %. Förhållandet att kommunen har haft en utveckling av nettokostnaden som överstigit tillväxten i skatter och statsbidrag synes nu vara bruten.

Kommunens samlade investeringar under åren 2015-2020 beräknas uppgå till 1 361 mnkr angivet i 2015 års penningvärde. Investeringsnivån är i jämförelse med några år tillbaka fortsatt hög. Självfinansieringsgraden under perioden 2016-2018 ökar, men ligger fortfarande en bit under önskvärda 100 procent. Det genomsnittliga värdet på självfinansieringsgraden uppgår till 86 procent. Det innebär att kommunen kalkylmässigt måste låna till 14 procent av investeringarna. För att möjliggöra framtida investeringar utan att behöva låna till dem kommer kommunen att se över i vilken utsträckning som försäljning av anläggningstillgångar kan ske i syfte att bidra till framtida investeringar.

Finansiella mål

Ett av grundkraven på kommunens budget är att den ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, det s.k. balanskravet. Under de tre år som budgeten nu omspannar klarar kommunen balanskravet i sin budget. Utöver balanskravet finns även krav på att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning.

Kommunen har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning, och i dessa riktlinjer görs en mer detaljerad uttolkning av vad som avses med god ekonomisk hushållning.

Det finansiella mål som kommunen anger i budget och plan 2016-2018, och som ansluter till god ekonomisk hushållning, är formulerat på följande sätt:

”Kommunen ska ha en långsiktig trygg och stabil ekonomi med tydligt överskottsmål”

Kompletterat till den formuleringen av mål kopplas sedan det i ekonomiska termer angivna resultatmålen för respektive år:

- + 23 mnkr för år 2016 (0,7 %)
- + 42 mnkr för år 2017 (1,1 %)
- + 47 mnkr för år 2018 (1,2 %)

Verksamhetsmål och direktiv

Kommunens verksamhetsmål, som framgår under rubriken mål under varje utvecklingsområde, anges för att tydliggöra kommunens uppdrag och ansvar inom olika områden. Målen anger också vad som ska uppnås med de resurser som finns tillgängliga och inom ramen för de finansiella målen. Dessa mål täcker in kravet på att med hänvisning till god ekonomisk hushållning också ange verksamhetsmål.

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att leda arbetet med hur mål och direktiv ska påverka de olika nämndernas budgetar för år 2016. Kommunfullmäktige ska informeras om kommunstyrelsens inriktning i det arbetet.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Den internationella ekonomin

Sju år efter att den globala finanskrisen inleddes (2008) kan en viss uppgång i världsekonomin skönjas. En konjunkturell återhämtning har således inletts men den har kommit olika långt i olika världsdelar och länder. USA började på nytt agera ekonomiskt draglok redan under 2013 och tillväxten i den amerikanska ekonomin förväntas fortsätta även under de kommande åren. Återhämtningen i den europeiska ekonomin är sämre och då framför allt inom euroländerna men tillväxten förväntas ändå öka även där under de närmaste åren. Tillväxten i "Europas motor" Tyskland har dock bromsats upp under de senaste två åren samtidigt som hjulen börjat snurra allt bättre i Storbritannien. Läget i flera sydligare länder – främst då Grekland men även i viss mån Frankrike och Italien – är samtidigt fortfarande mycket oklart och bekymmersamt och dessutom kryddat med framför allt viss politisk turbulens och osäkerhet. Den finansiella situationen inom euro-området som helhet har dock stabiliserats och riskerna för ett finansiellt sammanbrott bedöms i nuläget som minimala. Den ekonomiska tillväxten påverkas samtidigt negativt av de fortsatta geopolitiska oroligheterna i världen och framför allt då i närliggande Ukraina men även i det mer avlägsna Mellersta Östern.

De s.k. tillväxtländernas (dvs. främst Kina, Ryssland, Indien och Brasilien) utveckling har däremot bromsats upp under det senaste året och detta gäller då framför allt Ryssland och Brasilien men även till viss del Kina. Detta kommer att bidra till att den globala ekonomin såväl i år som under ett antal år framöver förväntas växa i en något svagare takt än under flertalet av de senaste åren. Vad som i gengäld kan komma att verka i en motsatt riktning är Japans påbörjade ekonomiska återhämtning och återinträde på den världsekonomiska scenen efter ca 20 år i långvarig lågkonjunktur.

Den svenska och kommunala ekonomin

Kommuner och landsting har sammantaget uppvisat plusresultat alltsedan år 2005. Genomsnittet för perioden 2005-2014 för kommunsektorn som helhet har motsvarat ett resultat om drygt 2,2 % i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. De omfattande positiva resultaten under de senaste åren har till stor del berott på tillfälliga faktorer som återbetalningar av premier från AFA Försäkring och extra statligt konjunkturstöd till kommunsektorn. Även för innevarande år förväntas ett betydande positivt resultat för kommunsektorn (ca 1,8 %), men dock något lägre än under ovanstående period.

Den bestående svaga internationella ekonomiska tillväxttakten – och främst då den europeiska - påverkar fortfarande i hög grad den svenska ekonomin negativt framför allt utifrån aspekten om vårt stora exportberoende och sambandet med en eventuellt fortsatt relativt stark svensk krona. Den internationella konjunkturen och den hittills starka inhemska valutan hämmar såväl BNP- som sysselsättningsutvecklingen i landet. Den svenska konjunkturen hålls i nuläget till stor del uppe av en fortsatt relativt hög (finns potential för höjning) privat konsumtion i kombination med ett stabilt statsfinansiellt läge (i motsats till flertalet andra länder i Euro-zonen) och relativt omfattande investeringar och då främst inom bostadssektorn. Den ekonomiska återhämtningen i Sverige kommer dock att fortsätta om än i en något långsammare takt och utdragen över en längre tidsperiod. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) räknar i sina prognoser fortfarande med att det kommer att vara balans i ekonomin och jämvikt (innebärande en arbetslöshet om drygt 6,5 %) på arbetsmarknaden i slutet av år 2016.

Den ekonomiska tillväxten i Sverige beräknas medföra såväl en fortsatt sysselsättningsökning som något

större löneökningar under de närmaste åren. Dessa förändringar i sin tur leder till fortsatta relativt kraftiga kommunala skatteunderlagsökningar under de närmaste tre åren. Detta i kombination med fortsatta relativt måttliga prisstegringar ger ganska goda ekonomiska förutsättningar för kommunsektorn även under de närmast kommande åren. Samtidigt beräknas riksbankens styrränta under en längre tidsperiod i stort ligga kvar på nuvarande historiskt sett mycket låga nivåer.

I gengäld kan statens försämrade ekonomiska situation och gällande olika finansiella mål leda till att det finns en stor risk för att befintliga statsbidrag till kommunsektorn inte blir föremål för någon årlig uppräknings/indexering utan behålls/frysas på nuvarande nivåer under flera år framöver. Under de närmaste åren blir dessutom den demografiska utvecklingen bekymmersam, eftersom såväl antalet barn/ungdomar som (främst) antalet äldre personer (80 år och därutöver) kommer att öka (den s.k. äldreboomen).

I flertalet kommuner och landsting finns det också tilltagande stora behov av investeringar och re-investeringar under de närmaste åren. Sammantaget gör denna utveckling att det under åren framöver riskerar finnas ett allt större behov av skatthöjningar i såväl flera kommuner som framför allt många landsting.

Skatter och statsbidrag

Den allmänekonomiska utvecklingen enligt ovan är således mycket viktig för kommunerna. Den bestämmer framför allt skatteintäkternas framtida nivåer men också kostnadsnivåerna för personal, varor, tjänster och kapital. Den påverkar också sekundärt kommunernas kostnader för t.ex. individ- och familjeomsorg, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsverksamhet.

Budgetarbetet har i många avseenden utgått från de bedömningar och olika ekonomiska antaganden som redovisats i SKL:s aprilprognos (cirkulär 15:15 daterad 2015-04-29) gällande den kommunala sektorns budgetförutsättningar för de närmaste åren. Denna prognos bygger då främst på de ekonomiska förutsättningar, förslag och antaganden som anges i regeringens också i april presenterade förslag till Vårändringsbudget respektive Vårproposition (2015).

Denna prognos räknar nu med en sammanlagd ökning av det kommunala skatteunderlaget med 23,9 % under perioden 2014 – 2018, vilket kan jämföras med 23,2 % för föregående period 2013 – 2017. Denna nivå motsvarar således en genomsnittlig årlig ökning om hela 4,8 %, vilket historiskt sett är en relativt hög nivå och samtidigt något högre än under föregående period. Denna höga nivå sammanhänger med en jämförelsevis fortsatt stor ökning av antalet sysselsatta under främst främre delen av perioden i kombination med successivt högre löneökningar i takt med att de ekonomiska hjulen förväntas börja snurra allt snabbare.

Regeringens bedömning i april 2015 (enligt underlaget för budgetpropositionen) för samma tidsperiod hamnar även denna gång på en betydligt högre nivå än SKL:s. Det som i första hand skiljer bedömningarna åt denna gång är att regeringen nu räknar med en betydligt starkare sysselsättnings-tillväxt än SKL och då främst under åren 2017 och 2018.

Skatteintäktsberäkningarna för kommunen följer i stort sett SKL:s prognossiffror (per april månad) för respektive år. Enda avvikelserna görs när det gäller befolkningsutvecklingen för de enskilda åren under perioden. För 2016 antas ett invånarantal om 64 740 per den 1 november 2015 att jämföra med SKL:s

Tabell 1. Olika skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring %

	2014	2015	2016	2017	2018	2014–2018
SKL, april 2015	3,2	5	5,4	4,3	4,2	23,9
Reg, april 2015	2,6	5,3	5,7	5,3	4,7	25,9
ESV, mars 2015	3,1	4,9	4,5	4,5	4,4	23,3
SKL, febr 2015	3,2	5,1	5,1	4,5	4,3	24,1

siffran om 64 989. För de följande åren gör sedan SKL en årlig uppräkningsomgång i snitt ca 620 personer utifrån SCB:s riksprognoz. Kommunens egna beräkningar är däremot betydligt mer försiktiga – med utgångspunkt i den faktiska utvecklingen under de senaste tre åren - och förutsätter i stället en årlig befolkningsökning om enbart knappt 200 personer. Skatteintäktsberäkningarna för de kommande tre åren – och då särskilt år 2016 – blir denna gång åter lite osäkrare och risken för avvikelser blir därmed något större till följd av att budgetbeslutet denna gång återgår till att fattas före sommaren i enlighet med inriktningen i det nu gällande lokala regelverket.

Skatteutjämning och generella statsbidrag

För de kommande tre åren finns det inte heller i år några löften eller antydningar från regeringen om ytterligare alternativt värdesäkrade statsbidrag till kommunsektorn, trots SKL:s fortsatta påstötningar om främst en årlig och långsiktig indexuppräkningsomgång av dessa bidrag. Regeringen har däremot delvis lyssnat till kritiken gällande den tidigare bidragsreduceringen med hänvisning till effekter av den senast genomförda gymnasiereformen (GY 11). Bidragsminskningen för innevarande år har således helt tagits bort samtidigt som minskningen för år 2016 kraftigt har reducerats. För Karlskronas del innebär detta att intäktsbortfallet från år 2016 begränsas till årliga 3,0 miljoner kronor. SKL:s inställning är fortfarande att det inte finns några bekräftade motiv för att ens göra denna nu begränsade bidragsreducering.

Den preliminära (definitiva uppgifter från SCB först i december) årliga omräkningen och uppdateringen av de olika delfaktorerna inom kostnadsutjämningen innebär för år 2016 en ytterligare reduktion med ca 3 miljoner kronor av kommunens avgift till systemet. Under de senaste fyra åren har därmed denna avgift reducerats med sammanlagt ca 45 miljoner kronor. Det positiva utfallet för specifikt år 2016 förklaras till stor del av kommunens relativt måttliga befolkningsutveckling även under 2014 d.v.s. en form av retroaktiv kompensation för avvikelserna från genomsnittskommunens mer positiva befolkningsutveckling under detta år.

För de återstående två åren under planeringsperioden görs sedan bedömningen att avgiften kommer att minska med ytterligare några miljoner kronor varje år och då främst med hänsyn till den fortsatt försiktiga beräkningen av den framtida årliga befolkningsökningen.

I slutet av år 2013 fastställde riksdagen regeringens förslag till reviderat skatteutjämningsystem med tillämpning från år 2014. För Karlskronas del innebär de nya reglerna en reduktion av avgiften till kostnadsutjämningen med i slutändan dryga 30 miljoner kronor. Främsta förklaringen till denna förbättring var den nya beräkningsmodellen för kompensation av förskolans/barnomsorgens kostnader. För att inte ”förlorarkommuner” skulle drabbas alltför hårt fattades beslut om att de nya reglerna införs under en maximalt femårig övergångsperiod. För Karlskronas del uppnås nu full effekt av de nya reglerna redan från år 2016.

LSS-utjämning

När det gäller den årliga omräkningen och uppdateringen av den särskilda LSS-utjämningen visar denna för sjunde året i rad på ett fortsatt förbättrat utfall för kommunens del. Förbättringen denna gång är ytterligare knappt 8 miljoner kronor och innebär att kommunens tidigare bidrag i systemet om ca 35 miljoner kronor nu utökas till ett bidrag på hela ca 43 miljoner kronor för år 2016. Förändringen är ett resultat av kommunens fortsatt kraftiga kostnadsutveckling för handikappomsorgen/funktionsstödsverksamheten under år 2014 i jämförelse med genomsnittskommunen i riket.

Den bedömda framtida kostnadsutvecklingen för denna verksamhet under åren 2015 och 2016 talar för att kommunens bidrag kan komma att öka med några miljoner till under vardera av de följande två åren (2017-2018).

Kommunal fastighetsavgift

År 2008 ersattes den tidigare statliga fastighetskatten på olika bostäder med en kommunal fastighetsavgift. Införandet 2008 konstruerades så att det rent ekonomiskt blev neutralt för såväl kommunerna som staten. Varje år därefter har sedan skett en indexering

– med olika tidsintervall - av de olika taxeringsvärdena innebärande ett årligt intäktsstillskott till kommunerna av skiftande storlek. Kommunens intäkt från denna avgift beräknas för innevarande (2015) år komma att uppgå till ca 112 miljoner kronor. För de kommande tre åren beräknas sedan beloppet enligt SKL:s preliminära prognoser fortsätta att öka med mellan 1,0 och ca 1,5 miljoner kronor om året.

Övriga statsbidrag

I regeringens vårproposition 2015 finns inga förslag eller antydningar till nya satsningar av betydelse inom kommunsektorn under de närmaste åren finansierade genom en höjning av de generella statsbidragen. Denna bidragspott tillförs däremot från år 2016 ett betydande belopp som kompensation till kommuner och landsting för det föreslagna avskaffandet av nedsättningen av de sociala avgifterna för ungdomar (planeras genomföras etappvis redan från augusti månad 2015).

Inriktningen är att denna regeländring ska bli neutral för kommunsektorn som helhet. Bidragsbeloppet reduceras samtidigt i nästan samma utsträckning som en motvikt till de ökade skatteintäkter som kommunsektorn kommer att erhålla till följd av beslutet om en från år 2016

avskaffad avdragsrätt (begränsad avdragsrätt under 2015) för privat pensionssparande. I vårpropositionen har däremot den regeringen tagit bort de tidigare aviserade nya medlen för en satsning på ökad undervisningstid i kärnämnet matematik även i årskurserna 4 – 6 och inte bara som i nuläget i åk 1-3. Denna förändring var annars tänkt att ske från höstterminen 2016.

Inom främst utbildningsområdet föreslår samtidigt regeringen, i likhet med den föregående, ett fortsatt flertal nya satsningar, som i stället ska finansieras med särskilt riktade statsbidragsmedel.

I flertalet fall kommer dessa att utbetalas först efter en särskild ansökan från kommunen. Som exempel på sådana satsningar kan nämnas särskilt stöd till skolor med låga resultat, ökat specialpedagogiskt stöd i förskoleklass och de första årskurserna samt nya resurser för fler lärare och mindre klasser i lågstadiet. Andra exempel är extra resurser för att minska gruppstorlekarna i förskolan, medfinansiering av kraftiga (?) lönehöjningar till lärarpersonalen och stärkt bemanning inom äldreomsorgen.

Ovan redovisade förutsättningar innebär följande skatteintäkter och statsbidrag för i år och de kommande tre åren:

Tabell 2. Skatteintäkternas fördelning under åren 2014–2018 i mnkr

	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Ändamål	2014	2015	2016	2017	2018
Allmän kommunalskatt	2 545,8	2 750,4	2 887,1	3 005,7	3 122,6
Inkomstutjämningsbidrag	510,1	516,6	533,0	554,1	587,0
Kostnadsutjämningsavgift	-37,4	-33,0	-34,8	-35,1	-35,4
Regleringsbidrag/-avgift	14,8	4,7	-15,4	-28,7	-46,5
Strukturbidrag	6,7	6,7	6,8	6,8	6,9
Kommunal fastighetsavgift	109,8	112,2	112,8	113,8	115,3
LSS-utjämning	22,8	36,0	43,0	43,5	43,8
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mellankommunal utjämning	-1,3	-0,7	0,0	0,0	0,0
Summa	3 171,3	3 392,9	3 532,5	3 660,1	3 793,7

Demografi

Den demografiska utvecklingen är en viktig faktor när kommunen blickar framåt. Antalet födda barn, åldersstruktur och in- och utflyttning är avgörande för de servicebehov och behov av infrastruktur och kommunikationer som uppstår. En mycket stor del av kommunens verksamhet är avhängig befolkningens storlek, sammansättning och förändring.

Karlskrona, liksom många andra kommuner, möter nu en generationsväxling där en mycket stor generation, 40-talisterna, avslutar sitt förvärvsarbete och kommer att ersättas av generationer som är betydligt mindre. Utmaningen består i att hålla en balans mellan de olika generationernas möjligheter och behov och beakta vilken påverkan det har på bland annat sysselsättning, behovet av bostäder och utbildningsplatser. Mycket fokus hamnar på de generationer som är stora, men vi behöver även studera de generationer som är mindre, inte minst då rekrytering är en viktig fråga för kommunen som är en stor arbetsgivare.

Det finns fluktuationer mellan åldersklassers storlek som ställer krav på flexibilitet inom och mellan olika verksamheter i kommunen särskilt när det gäller barn och ungdomar. Dessa variationer ska ses som det normala. Karlskrona har en äldre befolkning jämfört med riket i genomsnitt, men skillnaderna håller till viss del på att jämnas ut. Att ha ett underskott på mellanåldrar är ett strukturproblem som behöver mötas med ökad inflyttning av i synnerhet yngre kvinnor.

Det sker en ökad koncentration av befolkningen till tätorter, högskoleorter och större städer. För Karlskrona kommun har en stor del av inflyttningen de senaste åren utgjorts av studenter till Blekinge Tekniska Högskola. Studentinflyttning är en osäkerhetsfaktor eftersom det ofta handlar om tillfälliga bosättningar i studieorten. För mindre orter inom kommunen blir det svårare att attrahera nya invånare och behålla de som vuxit upp där. Omkring två tredjedelar av kommunens befolkning är bosatt i centralorterna Karlskrona/Lyckeby, Nättraby, Rödeby eller Jämjö och utvecklingen, som den ser just nu, går mot en ökad koncentration.

I diagrammet nedan visas faktisk folkmängd för vissa åldersgrupper under åren 1990-2014 samt folkmängd enligt befolkningsprognosen för åren 2015-2024. Det är de åldrar där mest samhällsservice efterfrågas som har valts ut. De stora antalsförändringarna i olika åldersgrupper ställer höga krav på omställningar i den kommunala verksamheten.

0–5 år

Antalet födda barn har fluktuerat mycket mellan åren med en topp i den så kallade babyboomen 1991. Efter låga födelsetal i slutet av 90-talet har det sedan 2004

fötts mellan 700 och 750 barn per år. Detta får en stor påverkan på antalet barn i förskoleåldern. Stora variationer och fluktuationer mellan årskullar är det normala. Under prognosperioden antas åldersklassen ligga på en relativt jämn nivå då både de årskullar som kommer till och de som lämnar är ungefär lika stora.

6–15 år

Det ökade antalet födda barn de senaste åren får effekt för denna åldersklass med barn och ungdomar i grundskoleåldern som i prognosen antas fortsätta öka fram till omkring 2018, med en viss minskning mot slutet av perioden, 2024. Även i denna grupp förekommer stora, normala fluktuationer mellan årskullarna.

16–18 år

Antalet ungdomar 16-18 år hade 2008 en topp då de barnen som föddes kring 1990 fanns i den gruppen. Åldersklassen förväntas efter några år med minskning ligga på en relativt jämn nivå de första prognosåren. Från 2017 antas en ökning fram till slutet av prognosperioden.

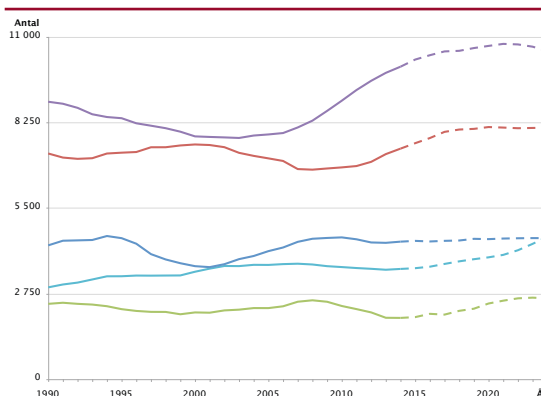
65–79 år

Antalet personer i åldern 65-79 år i Karlskrona kommun förväntas fortsätta att öka precis som de senaste åren. Efter en topp omkring år 2021 antas ökningen av antalet personer i denna åldersklass minska något mot slutet av prognosperioden.

80 år och äldre

Antalet personer i åldern 80 år och äldre som under några år har legat på en relativt konstant nivå förväntas öka stadigt fram till slutet av prognosperioden. De första "40-talisterna" blir 80 år under 2020.

Diagram 1. Kommunens befolkning från 1990 med prognos till 2024

Personalutveckling

Chefer och medarbetare

”Karlskrona kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklande arbeten där arbetsglädje, hälsa och effektivitet står i fokus”

Personalpolitiskt fortsätter Karlskrona kommuns samlade verksamheter att fokusera perspektiv ”Ett hållbart arbetsliv” under 2016 och lägger till perspektiv ”Mångfald”. Det går i takt med SKL:s kommunikationssatsning ”Sveriges Viktigaste Jobb” som bl. a. omfattar ett antal studier kring vad unga tycker om välfärdens yrken, hur framtida chefer ser på kommunen som arbetsgivare och vad medarbetare i kommunen tycker om sina jobb. Studierna pekar på tre stora utmaningar – arbetsmiljön, karriärmöjligheterna och lönerna. Dessa tre områden behöver utvecklas för att kommunerna ska uppfattas som attraktiva arbetsgivare av dagens och morgondagens medarbetare och chefer. Utvecklingen sker genom att kommunens centrala personalfunktion tillsammans med kommunens olika verksamheter arbetar utvecklingsinriktat inom dessa tre områden:

Hälsa och arbetsmiljö

”Vi måste skapa en trygg och hälsosam arbetsmiljö...”

Sjukfrånvaron har minskat under flera år men har nu börjat öka igen. Detta är uppmärksammat på nationell nivå. Det är främst sjukfrånvaron hos unga kvinnor och diagnoser inom det psykosociala området som ökar. På lokal nivå är företagshälsovården viktig och aktiviteter kring både främjande, förebyggande och tidiga insatser och stöd behöver stärkas ytterligare. Kommnhälsan ger detta stöd till förvaltningarna och också i det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron.

”- Återupprätta, förnya och utveckla en arbetsplatsrelaterad företagshälsovård” är ett av råden från Karolinska Institutet, som 2013 tillsammans med Uppsala Universitet genomförde en undersökning om vilka organisatoriska faktorer som utmärker kommuner med få sjukskrivna medarbetare.

Kommuner med låg sjukfrånvaro kännetecknas av genomtänkta strategier avseende ledarskap, kompetensförsörjning, arbetsrotation, kommunikation, prioritering och systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Vidare finns i organisationer med låg sjukfrånvaro genomtänkta strategier kring sjukskrivning, rehabilitering och återgång i arbete. Karlskrona kommuns samlade verksamhet utmärks av flera av dessa kännetecken och har samtidigt ett antal förbättringsområden att arbeta med under 2016. Det personalpolitiska programmet och en väl fungerande samverkan är några av de metoder kommunen arbetar med för att undvika sjukfrånvaro. Vidare behöver möjligheter skapas för organisationens chefer att ta en mer aktiv roll när medarbetare är eller riskerar att bli sjuka. Utrymme för samtal och dialog lyfts fram i ovan nämnda undersökning. Under 2015 presenterades resultatet av den kartläggning av chefers vardag som genomförts. Den förstärker bilden ovan och kommer att bli vägledande i det fortsatta arbetet med att skapa möjlighet för chefer att möta medarbetare i dialog och samtal. Detta gäller oavsett om samtalet rör befarad sjukskrivning, behov av utveckling, intern rörlighet, kompetensväxling eller återgång i arbete efter sjukdom.

Strategisk kompetensförsörjning och karriärmöjligheter

”Personalen är kommunens viktigaste resurs...och alla anställda ska erbjudas kompetensutveckling”

Karlskrona kommuns samlade verksamheter är Blekinges största arbetsgivare med 5 500 medarbetare. Generationsväxling, ökade valmöjligheter, förändrade förväntningar hos brukare och medborgare, konkurrensutsättning och den tekniska utvecklingen innebär att konkurrensen om arbetskraften kommer att fortsätta öka. Det innebär också att antalet medarbetare med kommunen som arbetsgivare sannolikt kommer att minska. Det kommer att bli svårare att rekrytera nya medarbetare framöver – framförallt

inom äldreomsorg och skola – men också vad gäller chefer. Morgondagens medarbetare vill inte i lika hög utsträckning som tidigare bli chefer. Detta innebär att strategisk kompetensförsörjning och att utveckla karriärmöjligheter för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare kommer att ha hög prioritet de närmaste åren. Särskilt fokus under 2016 kommer att vara att ta fram en handlingsplan för utvecklingstjänster inom välfärdsområdena samt en utvecklingsplan för fler kvinnliga chefer. De satsningar Karlskrona kommun gör på kontinuerlig ledar- och medarbetarutveckling, chefsskola, intern rörlighet och gemensam bemanning fortsätter i syfte att utvecklas i takt med att omvärlden förändras.

Förväntade pensionsavgångar de närmaste åren (totalt ca 400 på tre år vid pensionsålder 65 år) innebär att Karlskrona kommun behöver arbeta aktivt med såväl nyrekryteringar som med att bredda kompetensen hos nuvarande medarbetare. För att lyckas i arbetet med att tillämpa ett strategiskt förhållningssätt kring kompetensförsörjning behövs systemstöd för inventering, matchning och utveckling av nuvarande kompetenser samt för kartläggning av framtida kompetensbehov. Arbetet med att implementera detta systemstöd (KOLL på kompetens) är påbörjat i Kunskapsförvaltningen och kommer att ge förvaltningen handlingsberedskap i arbetet med att öka andelen behöriga lärare i organisationen. Fler förvaltningar förväntas implementera "KOLL" under 2016/17. Som attraktiv arbetsgivare vill kommunen uppmuntra och stimulera de medarbetare som önskar bredda sin kompetens genom nya uppdrag.

Löner och avtal

"Heltid ska vara grunden i alla anställningar, därefter kan anställda få önskad sysselsättningsgrad. Vi behöver en bra grundbemanning och minska visstidsanställningarna till ett minimum" Andelen heltidstjänster ska öka under 2016. En strategi/handlingsplan ska tas fram för rätten till heltid och medel att arbeta med detta under ca 1,5 år finns avsatta. Som attraktiv arbetsgivare vill

Karlskrona kommun kunna erbjuda medarbetare heltidstjänster.

Lönerna i kommunen ska vara individuella och differentierade. Den lokala lönebildningen förutsätter att kommunen som arbetsgivare tar ställning bland annat till önskad lönestruktur och löneökningsbehov. Som stöd för detta arbete görs årligen lönejämförelser med nätverkskommunerna i 3KHV (Kalmar, Kristianstad, Växjö och Halmstad) samt jämnstora kommuner i landet i övrigt. Detta innebär att vissa yrkesgrupper behöver prioriteras något mer än andra. Arbetsvärdering och lönekartläggning är också underlag som leder till prioriteringar av löneökningsutrymmet för att uppnå en jämställd lönesättning. Lönekartläggningen ska fortsätta så att likvärdiga arbeten också lönesätts likvärdigt mellan män och kvinnor, skriver den politiska ledningen i budget 2016.

Lärlönernas utveckling kommer under åren 2016-2017 att prioriteras och säkerställas genom att ett särskilt löneutrymme för detta ändamål avsätts i budgeten. Detta utrymme utgör för 2016 och 2017 4 miljoner kronor i nivåhöjning. Lärarnas löner kan sedan komma att höjas ytterligare som resultat av det riktade resurstillskott om totalt 3 miljarder kronor som har utlovats från regeringen till kommunerna för just detta ändamål.

Under 2016 implementeras projekt Gemensam bemanning, där målet är att bilda en ny kommunövergripande organisation för bemanning av kommunens verksamheter. Detta i syfte att samordna bemanningsresurser till nytta för såväl brukare som medarbetare och arbetsgivare.

Dessutom

Alla medarbetare i Karlskrona kommun har ett gemensamt uppdrag – bästa tänkbara bemötande och service till brukare, medborgare och besökare. Alla de insatser Karlskrona kommun som arbetsgivare gör avseende medarbetar- och ledarskap under 2016 ska leda till att detta uppdrag kan utföras på allra bästa vis.

Ekonomisk översikt

Generellt gäller att med 2015 års resultat avses i detta dokument det prognostiserade årsresultatet per 15-03-31 d.v.s. budgetuppföljning per mars månad med hänsyn tagen till de ombudgeteringar som kommunfullmäktige beslutade om i maj månad.

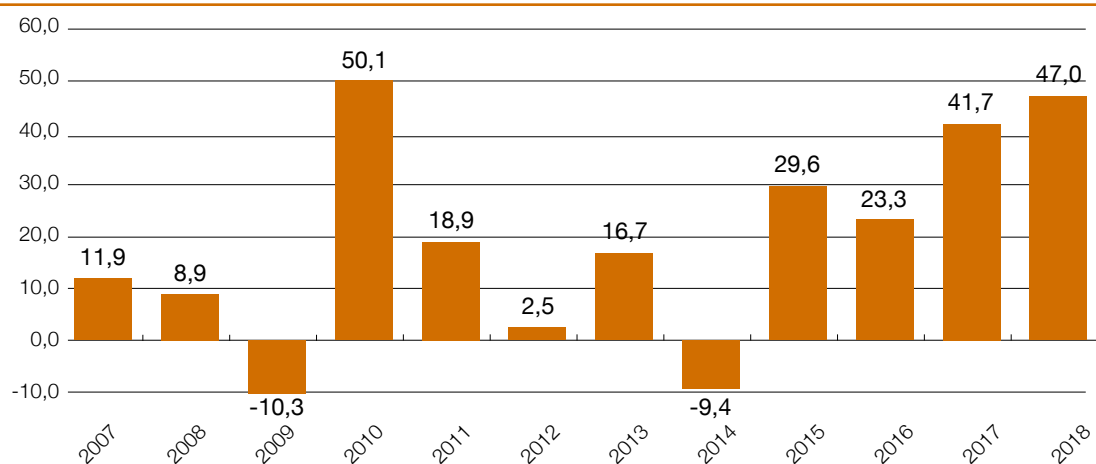
Prognosen är inte baserad på ett regelrätt delårsbokslut.

Årets resultat, kommunen

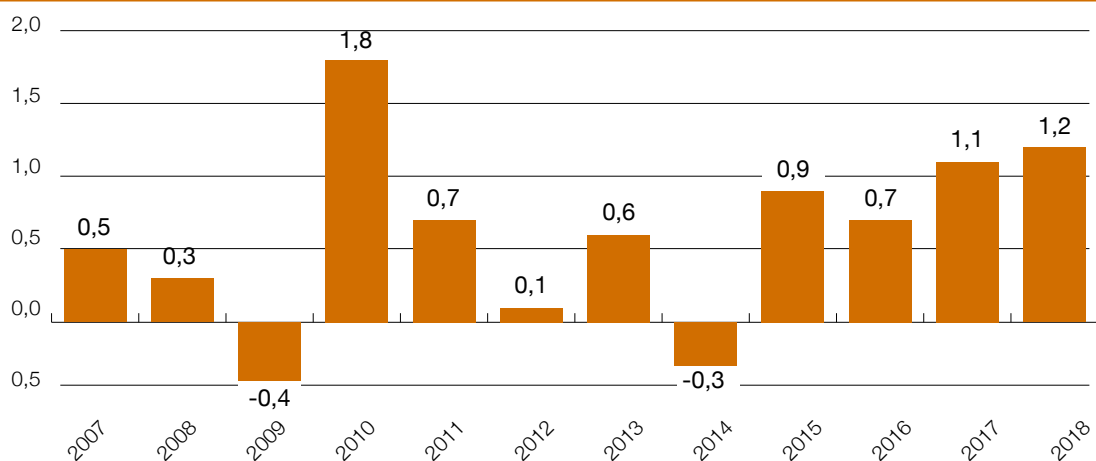
Årets resultat prognostiseras per 2015-03-31 till + 29,6 mnkr jämfört med budgeterade + 27,5 mnkr. Från detta resultat ska de ökade reavinsterna med 10,5 mnkr räknas av vid en balanskravsavstämning, vilket då ger ett balanskravsavstämt resultat om + 19,1 mnkr. De negativa obalanserna i kommunen finns

företrädesvis inom nämndernas verksamheter och uppgår till -29,4 mnkr. Därtill finns en befarad negativ avvikelse beträffande skatteintäkter om 13 mnkr. Dessa avvikelser kompenseras framförallt av den erhållna återbetalningen från AFA, ett förbättrat finansnetto, samt ej utnyttjade reserver. Beträffande utdelning från Kommuninvest, avviker

Tabell 3. Årets resultat (mnkr) åren 2007-2018, ej balanskravsjusterat. 2015 avser prognos per 31 mars

Tabell 4. Årets resultat åren 2007-2018 uttryckt som resultat efter skatteintäkter och finansnetto i % av skatteintäkter och statsbidrag, ej balanskravsjusterat

kommunen från Rådet för Kommunal Redovisningsrekommendationer då denna resultatförs till fullo. Det prognostiserade resultatet för 2015 påverkas framförallt av högre kostnader i nämndernas verksamheter än budgeterat.

Skattesats och utdebitering

År 2015 uppgår skattesatsen i Karlskrona kommun till 22,10 % efter genomförd skatteväxling 2013 med landstinget om 0,32 % avseende hemsjukvården. Som jämförelse uppgår den genomsnittliga skattesatsen för rikets kommuner år 2015 till 20,70 %, vilket är en höjning med 0,05 procentenheter jämfört med föregående år. Kommunen hade innan skattehöjningen haft samma skattesats ända sedan år 1996. Uppgifter kring medelskattesatsen för år 2016 kommer inte att kunna presenteras av SCB förrän i mitten av december månad 2015.

Karlskrona har fortfarande efter höjningen den lägsta skattesatsen i Blekinge län. I Ronneby, Sölvesborg, Karlshamn och Olofström uppgår nämligen skattesatserna för 2015 till 22,36 – 22,27 – 22,21 respektive – 22,16 %. Länets övriga fyra kommuner tillämpar därmed samma skattesats som för året dessförinnan.

Skattesatserna i residensstäderna i våra angränsade tre län – dvs. Kalmar, Kristianstad och Växjö – uppgår som jämförelse för år 2015 till 21,81 – 21,46 respektive – 20,19 %. Detta innebär då en oförändrad skattesats i Kalmar och Kristianstad, medan Växjö sänkt sin med sammanlagt 0,47 % varav 0,39 % utgörs av en ny skatteväxling med landstinget. Från år 2015 passerar därmed Karlskrona Kalmars utdebiteringsnivå och får den högsta kommunalskatten av dessa fyra jämförelsekommuner.

Landstinget i Blekinge höjde från år 2012 sin skattesats med 0,80 % till då 11,51 % (11,19 % efter skatteväxlingen år 2013) efter att ha haft oförändrad skattesats ända sedan början av 1980-talet. Landstinget har behållit denna skattenivå även för år 2015. Den totala kommunala utdebiteringen för Karlskronas invånare uppgår därmed för år 2015 till 33,29 %. Under 2015 är det 104 kommuner som har en lika hög eller högre total skattesats som Karlskrona, vilket kan jämföras med hela 156

kommuner för år 2014. För 2016 är det däremot möjligt att kommunen kan klättra några placeringar till följd av ett antal andra kommuner beslutar att höja skattesatsen detta år.

Föreliggande budget/plan baseras på förutsättningen att kommunens skattesats resten av treårsperioden kommer att hållas oförändrad om 22,10 %.

Avgifter

De olika facknämnderna har själva rätt att fatta beslut om sådana avgiftshöjningar som är en anpassning till allmän prisutveckling och som inte berör själva taxekonstruktionen. Förutsättningarna i budgeten utgår från en generell avgiftshöjning hos nämnderna med i normalfallet mellan 2,0 och 2,5 %.

Vatten- och avloppstaxan och renhållningstaxan är dock undantagna från detta förfarande och kommer att behandlas som särskilda ärenden i kommunfullmäktige under hösten. I samband med kommunens bokslutsberedning beslutade kommunfullmäktige att det positiva resultat som VA-verksamheten hade 2014 ska återbördas till VA-kollektivet under åren 2016 och 2017. Detta ska ske på så sätt att avgiftsuttagen för 2016 och 2017 anpassas så att 3,3 mnkr ianspråkats årligen. Denna återbetalning får en resultatpåverkande effekt för Karlskrona kommun med motsvarande belopp.

Nämnder som vill införa nya taxor/avgifter, ändra den grundläggande taxekonstruktionen eller föreslå förändring av avgifter utöver vad som kan betraktas som allmän prisutveckling ska hänskjuta dessa beslut till kommunfullmäktige för prövning och fastställelse.

Kostnaden för räntor och antaganden om räntesatser

Budgetåret 2016 beräknas räntenettet uppgå till – 20,2 mnkr. Räntenettet väntas sedan försämrats med ytterligare 1,7 mnkr år 2017 och ytterligare 3,0 mnkr år 2018 till -24,9 mnkr. Den genomsnittliga räntan på skuldportföljen är antagen till 2,30 % år 2016, 2,24 % år 2017 samt 2,36 % år 2018. Räntekostnaderna är baserade på marknadsprissättningen mars 2015 och en låneportfölj med en genomsnittlig räntebindning och kapitalbindning om 2,5 år respektive 2 år.

Förändring av kommunens nettolåneskuld

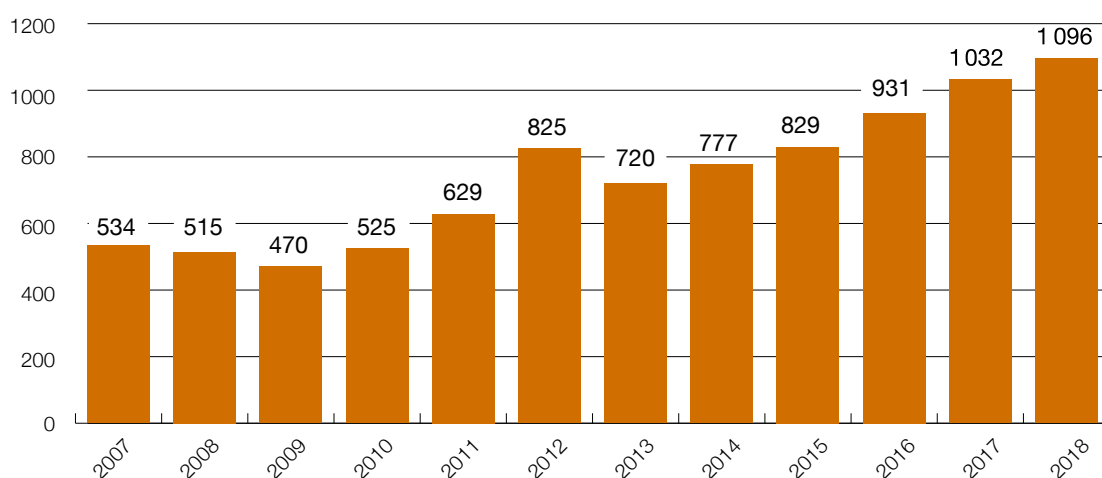
Vid ingången av år 2016 beräknas nettolåneskulden att uppgå till ca 830 mnkr (777 mnkr ett år tidigare), vilket motsvarar ca 12 800 kr invånare.

Nettolåneskulden beräknas öka med ca 320 mnkr under perioden 2015-2018 från 777 mnkr till

1 096 mnkr. Ökningen av nettolåneskulden kan hänföras till investeringsvolymen som under perioden beräknas uppgå till drygt 1 100 mnkr. Investeringar som då till delar finansieras via ökad upplåning.

Se nedanstående diagram över utvecklingen av kommunens nettolåneskuld.

Tabell 5. Kommunens nettolåneskuld 2007-2018. Beloppet år 2015 utgår från uppföljningsrapport per 31 mars

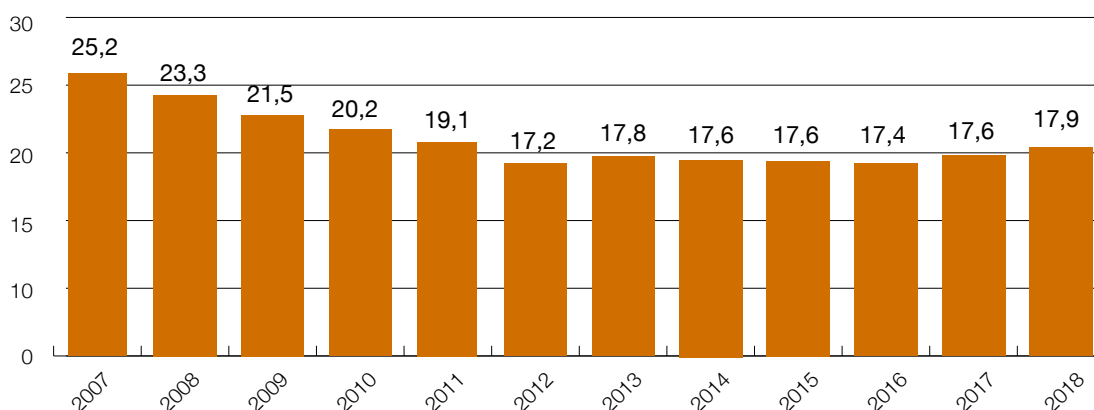
Soliditet

Kommunens soliditet vid ingången av år 2015 är beräknad till 17,4 % för att under planperioden öka marginellt till 17,9 %. Soliditetens utveckling under åren 2007 -2018 visas nedan.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Då kommunen bedriver utlåning till de

kommunala bolagen via en internbank påverkas soliditeten negativt. Att ersätta internbanksutlåning med ett system med borgensförbindelser skulle innebära en soliditet om ca 38 %. Fördelen med en internbank och gemensam upplåning är att de finansiella kostnaderna för hela den samlade verksamheten blir lägre då stordriftsfördelar kan utnyttjas och att finansiell kompetens samlas på ett ställe i kommunkoncernen.

Tabell 6. Kommunens soliditet åren 2007-2018 Beloppet år 2015 utgår från uppföljningsrapport per 31 mars

Löne- och prisstegring

Budgetens/planens årliga reserver för löne- och prisstegring är beräknade så att nämnderna i princip årligen ska kunna tilldelas full kompensation för såväl avtalsenliga löneökningar som generella prisstegringar i övrigt.

Reserven för löneökningar för den kommande treårsperioden motsvarar således en årlig löneökning om 3,2 – 3,4 och – 3,5 %, och är helt i överensstämmelse med SKL:s bedömningar i budgetcirkuläret från april månad 2015. Flertalet löneavtal inom den kommunala sektorn är i nuläget flerårsavtal, som därmed löper ut först under våren 2016.

Nivåerna på löneökningarna för de kommande tre åren lär till stor del bli avhängiga av dels den (samhälls)ekonomiska utvecklingen såväl i vår omvärld som i Sverige, dels utvecklingen av den inhemska sysselsättningen och arbetslösheten. En annan faktor som också kan påverka storleken på kommande lönehöjningarna är den aviserade fortsatta satsningen på kraftigt höjda lärarlöner under de närmaste åren. Alla löneökningar förutsätts för övrigt i likhet med de senaste åren genomgående ske från den 1 april respektive år.

Prisstegringarna ("inflationen") – rensad för effekter av sannolika kommande räntehöjningar – under de närmaste tre åren förväntas enligt flertalet ekonomiska bedömare komma att uppgå till mellan knappt

1,5 och närmare 2,0 %. Den nu budgeterade reserven för prisstegringar innehåller medel motsvarande en årlig ökning med 1,0 % för åren 2016 och 2017 samt med 1,5 % för år 2018. Den något högre nivån 2018 motiveras med att Riksbankens olika åtgärder för att nå inflationsmålet om 2,0 % från detta år beräknas få ett större genomslag på prisutvecklingen. Härutöver finns dessutom som tidigare särskilda belopp avsatta för en rättvisande/likvärdig priskompensation till olika verksamheter i "alternativ drift" som fristående skolor, enskild barnomsorg, privat hemtjänst och icke-kommunala vårdinrättningar.

Pris- och lönereserven disponeras av kommunstyrelsen (med vidaredelegation till economichefen) och är den buffert, som finns för att kunna kompensera nämnder och styrelse för de kostnadsförändringar som beräknas uppstå under året.

Personalomkostnaderna förutsätts i sin tur åter bli oförändrade för år 2016 (och även de två efterföljande åren) jämfört med 2015 års budgeterade nivåer (bortsett från den föreslagna reduceringen av de sociala avgifterna för ungdomar). Justeringar kan dock aktualiseras senare under innevarande år.

Tabell 7. Vissa nyckeltal för åren 2015-2018 som ligger till grund för budget

Antagande ekonomin	2015	2016	2017	2018
Befolkning 1 november året innan	64 267	64 740	64 980	65 135
Befolkningsförändring mellan åren		473	240	155
Skatter och statsbidrag, uppräkningsfaktor skattetillväxt	5,00%	5,40%	4,30%	4,20%
Inflation	0,50%	1,00%	1,00%	1,50%
Bedömd marknadsprissättning 30 mars 2015	1,18%	1,48%	1,68%	1,96%
Löneutveckling	3,10%	3,20%	3,40%	3,50%
Skattesats	22,10%	22,10%	22,10%	22,10%

Finansiell analys och nyckeltal

Genom att göra en känslighetsanalys, samt att den RK-analys (resultat/kapacitet) som kommunen använder som bedömning av den ekonomiska ställningen i samband med delårsbokslut och årsbokslut, komplettera med budgetens ekonomiska effekter, ges en förväntad bild av kommunen.

Känslighetsanalys

Vid beräkningen av skatteintäkter och statsbidrag för den kommande treårsperioden har det försiktigtvis antagits att kommunens invånarantal i genomsnitt kommer att öka med ca 290 personer per år att jämföra med årliga ca 675 personer enligt den riksprognos, som SKL använder sig av vid sina beräkningar. Skulle denna förändring ett visst år bli 100 personer större eller mindre motsvarar detta en ökning eller minskning av de beräknade årliga skatteintäkterna och statsbidragen med ca 4,0 miljoner kronor.

Kommunens skatteunderlag har samtidigt förutsatts öka med 5,4 – 4,3 – 4,2 % under de nu aktuella planeringsåren. Om ökningen av såväl kommunens eget som rikets totala skatteunderlag något år skulle avvika från dessa antagna nivåer med en procentenhet, innebär detta ökade eller minskade årliga skatteintäkter för kommunen med drygt 34 miljoner kronor.

Budgeten och planerna bygger på förutsättningen att de kommunalanställdas löner stiger med i genomsnitt ca 3,3 % per år. Skulle löneökningarna ett visst år däremot bli en procentenhet lägre eller högre än detta antagande medför det en minskad eller ökad årlig kostnad för kommunen om ca 23,5 till knappt 25,5 miljoner kronor.

I planeringen förutsätts att inflationen kommer att uppgå till ca 1,0 – 2,0 % per år under planeringsperioden. Om prisökningarna däremot ett visst år skulle avvika med en procentenhet från denna nivå, motsvarar detta en ökad eller minskad årlig kostnad om ca 12 miljoner kronor. Samtidigt ökar eller minskar kommunens intäkter med ca 2,5 miljoner kronor, om kommunens avgifter/hyror etc. höjs eller sänks en procentenhet mer eller mindre än vad som förutsatts i budgetkalkylerna.

En procentenhets förändring av räntenivån i nuläget innebär en påverkan på kommunens kostnader med ca 3,9 miljoner kronor.

Självfallet finns det också ett samspel mellan flera av de ovan redovisade "riskfaktorerna" – om exempelvis löneökningarna för kommunens anställda ett enskilt år blir högre än beräknat, kan detta vara i samklang med arbetsmarknaden i övrigt. Detta leder då samtidigt till att kommunens skatteintäkter kommer att öka mer än vad som ursprungligen antagits. Om i stället kommunens befolkningsökning ett enskilt år eller varje år blir högre än beräknat kan detta medföra inte bara ökade skatteintäkter utan sannolikt också ökade kostnader på kort eller lång sikt för t.ex. förskola och grundskola.

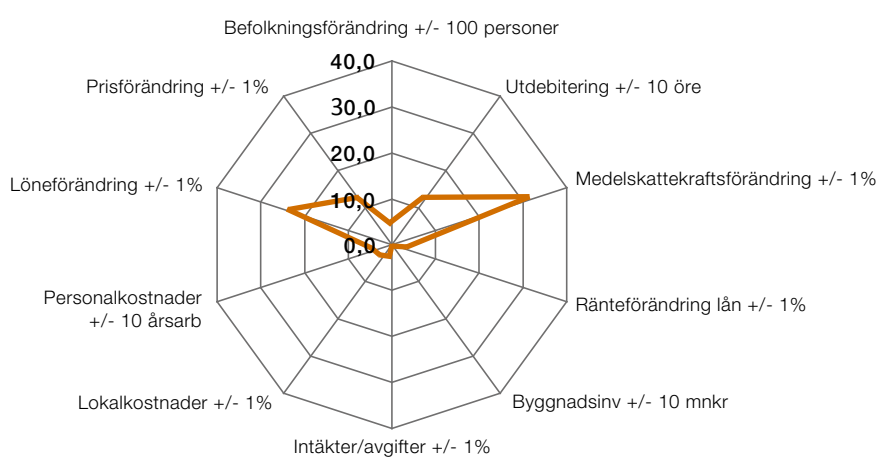
Kommunens utdebitering blir oförändrat 22,10 % för såväl år 2016 som de efterföljande två åren under denna planperiod. Om skattesatsen i stället ett visst år skulle höjas eller sänkas med tio öre, så skulle detta innebära ett tillskott eller bortfall av årliga intäkter motsvarande 13,1 till 14,2 miljoner kronor.

En ökning eller minskning av personalstyrkan med 10 befattningar motsvarar ca 3,5 – 5,5 årliga miljoner kronor i förändrad kostnad för kommunen.

Känslighetsanalysen är en beskrivning av olika händelsers påverkan på den kommunala ekonomin. Små förändringar kan innebära stora summor, och dessa effekter är en orsak till vikten av att det finns reserver – alternativt ett tillräckligt stort positivt resultat – som kan möta dessa vid eventuella behov. De olika posterna ger ungefär samma förändrade kostnader/intäkter oavsett vilket år i den antagna planen som de inträffar. Karlskrona kommun har valt att fokusera på en händelse som inträffar ett enskilt år och inte blir en årlig förändring som ackumuleras.

Känslighetsanalys, Post/år mnkr

Förändring		2016	2015
Skatteintäkter och stadsbidrag	Befolkningsförändring +/- 100 personer	4,0	4,0
	Utdebitering +/- 10 öre	13,1	12,4
	Medelskattekraftsförändring +/- 1%	34,4	32,6
Kapitalkostnader	Ränteförändring räntebärande lån +/- 1%	3,9	3,8
	Byggnadsinvestering +/- 10 mnkr	1,0	1,0
Verksamhetskostnader	Intäkter / avgifter +/- 1%	2,5	2,5
	Lokalkostnader +/- 1%	3,5	3,5
	Personalkostnader +10 årsarbetare	4,1	4,0
	Löneförändring +1%	23,6	23,0
	Prisförändring +1%	12,5	12,0

Diagram 2. Kommunens känslighetsanalys olika faktorer

Resultat och Kapacitet

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Avser budget 2016 samt kommande planår med årsprognos per 31 mars

Intäkter och kostnadsutveckling	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Nettokostnadsutveckling i %	3,6	6,1	5,0	3,8	2,8	3,4
Skatte- och statsbidragsutveckling i %	4,2	3,9	6,6	4,5	3,6	3,7

Jämfört med 2015 minskar nettokostnadsutvecklingen 2016 med ca 1,2 procentenheter till 3,8 %. Under 2017 beräknas nettokostnaderna minska ytterligare till 2,8 % för att 2018 öka till 3,4 %. En orsak till den höga nivån för 2015 är effekten av den höjda skattenivån som samtidigt innebar en anpassning av nämndernas ramar vilket då höjde den generella nivån av nettokostnadsutvecklingen.

För 2016 bedöms kommunens skatteintäkter öka med 4,5 % jämfört med år 2015. Den ökningen blir ca 2,1 procentenheter lägre än 2015 och förklaras av den

genomförda skattehöjningen som motsvarade ca 2,2 procentenheter mellan 2014 och 2015. För åren 2017 och 2018 beräknas en mer modest ökning av skatteintäkterna vilket är ett resultat av den bedömda utvecklingen av samhällsekonomin för de olika åren. Det är viktigt att notera att det under 2014 blev en högre nettokostnadsökning jämfört med ökningen av skatteintäkter. Under perioden 2015 och 2017 beräknas skatteintäkterna öka mer än nettokostnaderna vilket är en grund för en god ekonomisk hushållning och för att kommunen ska ha en stabil tillväxt.

Driftskostnadsandel

Avser budget 2016 samt kommande planår med årsprognos per 31 mars

Driftskostnadsutveckling i %	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Verksamhetens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	95,6	97,8	96,2	95,4	94,8	94,5
Avskrivningarnas andel av av skatteintäkter och generella statsbidrag	4,0	4,0	4,1	4,1	4,0	4,1
Finansnettots andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	-0,3	-1,5	-1,1	-0,2	-0,0	-0,2
Total driftskostnadsandel	99,3	100,3	99,1	99,3	98,9	98,8

Då kommunen under de senaste åren haft ett lågt resultat, och obalanser inom nämndernas verksamheter, inte minst under 2013 och 2014, påverkar detta nivån på verksamhetens andel av skatteintäkter och statsbidrag. Under 2015 beräknas dock verksamhetens andel av driftskostnaderna att sänkas från 97,8% till 96,2%. Detta delvis beroende på den planerade höjningen av kommunens skatteintäkter men även då kommunen antas få ett något lägre finansnetto jämfört med 2014. Eftersom finansnettot blir lägre innebär detta att en större del av verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar finansieras av skatteintäkter.

För 2016 och 2017 beräknas nivån för verksamhetens andel av nettokostnaderna minska något ytterligare, då en orsak till den planerade skattehöj-

ningen 2015 var att budgetanpassa nämndernas medel från 2015 och framåt till den verksamhet som bedrivs idag. En nivå runt 94% är önskvärt då avskrivningskostnaderna ligger på ca 4%, för att kommunen ska klara att ligga på en resultatnivå om ca 2% om året. Då avskrivningens andel av skatteintäkter och statsbidrag är förhållandevis konstant, och i stor del opåverkbar är det i synnerhet verksamhetens andel av skatteintäkter och statsbidrag som måste påverkas. Då budgeten succesivt bygger på ett bättre resultat, och som för 2018 beräknas ligga på 1,2% av skatteintäkter och statsbidrag, är kommunen en bit på väg mot ett läge där verksamhetens andel av skatteintäkter och statsbidrag närmar sig ca 94%.

Nettoinvesteringar

Kommunen har under ett antal år haft höga ambitioner och därmed en förhållandevis hög investeringstakt, jämfört med kommunens självfinansiering av investeringar. Den del som inte kan egenfinansieras finansieras genom upptagande av nya lån.

Summan av investeringarna under den planerade investeringsperioden 2016-2020 kommer att innebära att kommunen under de första åren måste lånefinansiera delar av investeringsbehov. I slutet av perioden

kan dock egenfinansiering ske. I takt med att nettoinvesteringarna minskar, och kommunens totala ekonomi ökar i omfattning så minskar investeringsvolymen procentuellt i relation till verksamhetens nettokostnad. Generellt skapar ett års avskrivningar om ca 127 mnkr, samt ett positivt resultat om ca 1,2% en investeringsnivå om ca 174 mnkr som kan egenfinansieras.

Avser budget 2016 samt kommande planår med årsprognos per 31 mars

Årets investeringar	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoinvesteringar (mnkr)	197	186	192	189	290	266
Investeringsvolym / verksamhetens nettokostnad	6,5%	5,8%	5,7%	5,4%	8,0%	7,1%
Nettoinvesteringar / avskrivningar	160,3%	147,0%	139,3%	129,2%	195,4%	170,9%

Avser budget 2016 samt kommande planår med årsprognos per 31 mars

Självfinansieringsgrad investeringar	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Självfinansieringsgrad	73,3%	63,0%	75,1%	89,8%	65,6%	76,2

Risk och Kontroll

Soliditet

Avser budget 2016 samt kommande planår med årsprognos per 31 mars

Soliditet i %	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Soliditet	17,8	17,6	17,6	17,4	17,6	17,9
Tillgångsförändring	-1,6	0,1	2,8	3,2	2,3	1,8
Förändring av eget kapital	1,9	-0,8	2,6	2,0	3,5	3,8
Förändring av eget kapital, mnkr	21,5	-9,4	29,6	23,3	41,7	47,0
Resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	0,7	-0,3	0,9	0,7	1,1	1,2
Soliditet enl fullfonderingsmodell (hantering kommunens pensionsåtagande)	-7,6	-6,9	-5,7	-5,0	-3,7	-2,4

Soliditeten (kommunens handlingsberedskap på lång sikt) kommer att under den aktuella budgetperioden, efter en svag minskning 2016 från dagens beräknade 17,6% 2015, öka något till 17,9% för år 2018. Detta beror på ett ökat eget kapital, samtidigt som den årliga totala balansomslutningen i kommunen är förhållandevis jämn.

Om hänsyn tas till fullfondering beträffande kommunens åtagande av pensioner, blir det som en följd av de planerade ökade resultaten samt en årlig minskning av ansvarsförbindelsen en förbättring av soliditeten. För perioden 2016 till 2018 räknas soliditeten enligt fullfonderingsmodellen att förbättras med ca 3,3-procentenheter jämfört med prognos för 2015.

Skuldsättningsgrad

Avser budget 2016 samt kommande planår med årsprognos per 31 mars

Skuldsättningsgrad i %	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total skuldsättningsgrad	82,2	82,4	82,4	82,6	82,4	82,1
varav avsättningsgrad	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,3
varav kortfristig skuldsättningsgrad	10,5	10,9	10,3	9,7	9,4	9,0
varav långfristig skuldsättningsgrad	68,6	68,3	69,0	68,8	69,9	69,8
varav kommunens nettolåneskuld	11,2	12,1	12,1	14,7	16,0	16,8

Den årliga ökningen av kommunens balansomsättning under hela budget- och planperioden beräknas vara proportionellt sett lägre än den proportionella ökningen av det egna kapitalet under hela perioden. Detta innebär att den totala skuldsättningsgraden för perioden beräknas minska. De årliga förändringarna av kommunens avsättning för pensionseskuld ökar under hela perioden. Som en följd av de eftersläpningar som finns i kommunens investeringsplanering i kombination med de satsningar som görs under budgetperioden, kommer kommunens nettolåneskuld att öka även om den totala skuldsättningsgraden antas sjunka.

Sammanfattningsvis tyder den finansiella analysen på att kommunens resultat årligen kommer att förbättras, för att i slutet av planperioden närma sig en nivå motsvarande ca 1,2 % av skatteintäkter och

statsbidrag. Därutöver innebär de satsningar i investeringsbudgeten en årlig ökning av kommunens nettolåneskuld med ca 300 mnkr från dagens nivå om ca 800 mnkr till ca 1 100 mnkr. Denna trend bryts de sista åren i investeringsbudgeten, vilket innebär att möjlighet finns till en minskning av låneskulden till ca 930 mnkr i slutet av 2020.

Dessa poster i kombination är mycket viktiga för att kommunen ska kunna sägas ha en god ekonomisk hushållning. Vägen fram är svår och det ställer stora krav på verksamheterna att bedriva sin verksamhet inom de ramar som erhålls. Den generella bilden från Sveriges Kommuner och Landsting och i samhället i övrigt är att kommunsektorn överlag står inför stora utmaningar framöver. Ska kommunen kunna hantera detta är det av mycket stor vikt att de nu lagda resultatnivåerna kan hållas.

Finansiella förändringar

I samband med att budgetprocessen påbörjades i början av året, har de kända förändringarna ställts samman och beaktats av budgetberedningen, tillsammans med de bedömda långsiktiga effekterna av uppföljningen som upprättades per 2015-03-31.

I övrigt är det smärre förändringar under perioden som påverkar kommunens totala intäkter. Den beräknade skattetillväxten förbättras jämfört med tidigare planering med 3,2 mnkr år 2016 för att därefter minska med 4,4 mnkr respektive 5,8 mnkr för åren 2017 respektive 2018. Därtill innebär ett antagande om en ytterligare ökad befolkning 2015 om 100 personer en förbättring med ca 4 mnkr som är årliga.

Trots en något modest utveckling av samhälls-ekonomi innebär utvecklingen att kommunen behöver öka avsättningar till förväntad inflations och prislöneutveckling med 2 mnkr för år 2016. För att de efterföljande åren kunna minskas med ca 0,5 mnkr år 2017 resp år 2018.

Kommunens finansnetto som består av både de externa låneräntorna men även den utdelning som

kommunen erhåller från de bolag där man är ägare, beräknas lämna en intäktsförstärkning med totalt 8,6 mkr för år 2016 samt med 9,1 mnkr för 2017 och med 6,1 mkr för år 2018 utöver vad som förutsattes i budget för år 2015.

Därutöver har även de effekter som den föreslagna investeringsbudgeten beaktats vilket innebär att de totala avskrivningskostnaderna kan minskas med 2 mnkr år 2016 och med 4,4 mnkr år 2017. För år 2018 måste dock ytterligare avsättning göras med 3,1 mnkr. Totalt sett har beräknade avskrivningskostnader satts av i reserv med -25,1 mnkr för år 2016, -33,8 mnkr år 2017 och -50,9 för år 2018. Detta för att de avskrivningskostnader som är följd av investeringsbudgeten ska kunna täckas.

Sammantaget innebär det att de finansiella posterna ökar kommunens intäkter under år 2016 med 15,8 mnkr och med 13,6 mnkr år 2017, för att under år 2018 öka de sammanlagda intäkterna med 24,7 mnkr.

Tabell 8. Sammanställning av de finansiella förutsättningarna som ligger till grund för budgeten (i mnkr)

	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Förändringar av planeringsförutsättningar			
Poster inom Verksamhetens Nettokostnader			
Nettoeffekt pris/lönestegring 2018	0,0	0,0	-112,0
Förändring antagande löne- och inflationsförväntningar	-2,0	0,5	0,5
Poster inom skatteintäkter & Statsbidrag			
Tillkommande år, skatteintäkter	0,0	0,0	135,0
Skatteintäkter statsbidrag enl prognos dec/feb, mot gällande budget	3,2	-4,4	-5,8
Förändrade befolkningsantagande, anpassning till 100 under 2015	4,0	4,0	4,0
Poster inom Finansnetto			
Förändrat av avskrivningar från gällande budget	2,0	4,4	-3,1
Förändrat räntenetto	8,6	9,1	6,1
Summa förändrade planeringsförutsättningar 2016-2018	15,8	13,6	24,7

Förändrade resurser till nämnderna

De förändrade förutsättningarna för de finansiella posterna har sedan legat till grund för förändring av nämndernas ramar.

För år 2016 har de obalanser hos nämnderna och som bedömts vara långsiktiga inneburit att dessa nämnder tillförts medel motsvarande 17,2 mnkr. Detta är en budgetanpassning till nuvarande verksamhet och är långsiktiga resurser till berörda nämnder. Därefter har det tillskjutits medel som bedömts vara ofrånkomliga till Drift- och servicenämnden, Socialnämnden och Kommunstyrelsen. Detta för att finansiera beslutade aktiviteter där finansieringen hänskjutits till budgetberedningen. Efter dessa åtgärder har medel tillskjutits till drift- och servicenämnden, funktionsstödsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, valnämnden och kommunstyrelsen för volymökning och specifika satsningar.

Därutöver har äldrenämnden varit föremål för både kompensation för volymökning och krav på ramminskning. Socialnämnden förutsätts kunna skapa samordningseffekter med arbetsmarknadsnämnden inom området arbetsmarknadsåtgärder. Socialnämndens resurser för ekonomiskt bistånd minskas därför under 2017 och 2018. Utöver detta har medel för utveckling tillskapat under kommunstyrelsen.

I tidigare budget och plan har krav på effektivisering av och besparing i verksamheterna lagts ut med totalt 26,1 mnkr år 2016 och 39,0 mnkr åren 2017 och 2018. I budget och plan för 2016-2018 har kravet på de årliga effektiviseringarna ökat med 11 mnkr från och med 2016. Sammantaget innebär det att budgeten förutsätter krav på effektiviseringar motsvarande 37,1 mnkr 2016 och 50 mnkr för åren 2017 och 2018 utöver de ramminskningar som kan ha dedikerats till olika nämnder.

Tabell 9. Verksamhetsförändringar, mnkr

Verksamhetsförändringar	2016	2017	2018
Generella effektiviseringar, reserver och finansieringsposter	1,7	-1,4	-4,1
Förändrad utdelning från AB Karlskrona Moderbolag	-9,3	-9,3	-9,3
Förändrade utlåningsavgifter	0,0	-3,1	-5,8
Krav på rationalisering/förändrad struktur	11,0	11,0	11,0
Arbetsmarknadsnämnden	-3,2	-3,2	-3,2
Budgetanpassning underskottstäckning	-3,2	-3,2	-3,2
Drift- och servicenämnden	-2,9	-3,0	-1,6
Nedskrivning av brandstation Pottholmen	-1,5	-1,5	-1,5
Driftskostnader ny lekplats Hoglands Park, (Eklövet), exkl kap.kostn	-0,1	-0,1	-0,1
Driftskostnader för ny handbollshall, exkl kap.kostn.	0,0	0,0	-0,3
Plombering av oljebergrum	-1,5	-1,6	0,0
Ökade driftskostnader Stadsmarinan exkl kap.kostn.	-0,2	-0,2	-0,2
Ökad hyra kommunarkivet	-0,7	-0,7	-0,7
Ökad hyresintäkt från Karlskrona Hockey Klubb, (KHK)	1,9	1,9	1,9
Ökade driftkostnader ishall Rosenholm, exkl kap.kostn.	-0,8	-0,8	-0,8
Funktionsstödsnämnden	-5,0	-5,0	-5,0
Budgetanpassning underskottstäckning	-5,0	-5,0	-5,0
Beräknad volymökning	0,0	0,0	-5,0
Kultur- och fritidsnämnden	-0,2	-0,2	-0,2
Driftskostnader ny fritidsgård Nättraby, exkl kapitalkostnader	-0,2	-0,2	-0,2

Fortsättning på nästa sida. →

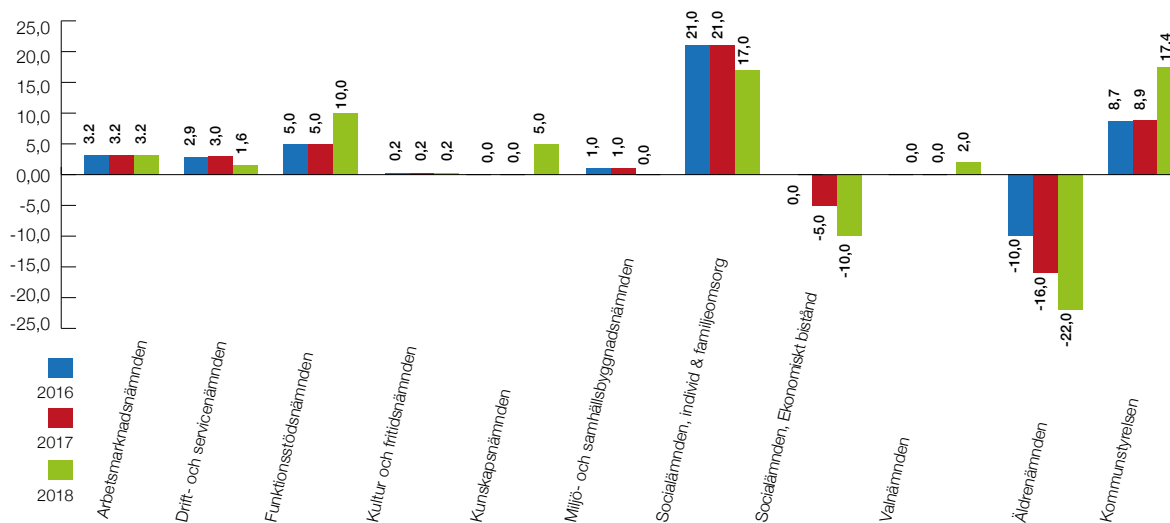
Tabell 9. Verksamhetsförändringar, mnkr

Verksamhetsförändringar	2016	2017	2018
Kunskapsnämnden			
Volymökning	-0,0	-0,0	-5,0
Kommunrevisionen			
Oförändrad ram	-0,0	-0,0	-0,0
Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden			
Införande av nytt IT/verksamhetssystem	-1,0	-1,0	0,0
Socialnämnden, individ- och familjeomsorg			
Budgetanpassning underskottstäckning	-9,0	-9,0	-5,0
Helårseffekt extra ramutökning 2015	-12,0	-12,0	-12,0
Socialnämnden, ekonomiskt bistånd			
Samordningseffekt arbetsmarknadsåtg o ek bistånd	0,0	5,0	10,0
Valnämnden			
Allmänna val 2018	0,0	0,0	-2,0
Äldrenämnden			
Ramminskning baserat på SKLs verksamhetsanalys	-10,0	-16,0	-22,0
Ramförstärkning demografisk utveckling	15,0	30,0	-45,0
Ramförstärkning demografisk utveckling	-5,0	-14,0	-23,0
Äldrenämnden, bostadsanpassningsbidrag			
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden			
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Översyn/förbättring av samhällsbyggnadsprocessen	-8,7	-8,9	-17,4
Integrationsprojekt med Röda Korset	-5,0	-5,0	-8,5
Satsning på Science Park	0,0	-0,2	-0,2
Satsning på Science Park	-3,0	-3,0	-3,0
Ökade kostnader Skärgårdstrafiken, Sturkö / Hasslö	-0,7	-0,7	-0,7
Fortsatt satsning på kollektivtrafiken	0,0	0,0	-5,0
Centrala reserver under kommunstyrelsen			
Upplösen reserv för näringslivsutveckling	13,0	12,0	12,0
Upplösen reserv för utveckling social o omsorgsvht.	2,5	2,5	2,5
Resurs för näringslivsutveckling	20,5	27,0	27,0
Resurs för utveckling	-2,5	-2,5	-2,5
Resurs för utveckling	-7,5	-15,0	-15,0
SUMMA FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR	-17,2	-10,6	-16,5

I samband med beslut om budget 2015 och att näringslivs- och landsbygdsverksamheten överfördes från Utveckling i Karlskrona AB till kommunen, höjdes utdelningen från moderbolaget med 9,3 mnkr. Då kommunen nu har kunnat arbeta in dessa kostnader i kommunens budget så sänkts utdelningen från moderbolaget med 9,3 mnkr.

Som en följd av kommunens vidareutlåning till bolagen, och det rådande ränteläget, kommer utlåningsavgiften att minska.

Förändringarna av ramarna för nämnderna åskådliggörs i nedanstående stapeldiagram, där de positiva värdena utvisar ökade anslag gentemot den budgetram som nämnden har idag för respektive år. Ett negativt värde innebär således att nämnden har minskade resurser jämfört med den idag gällande budgeten.

Sammantaget leder de olika delarna fram till ett resultat som uppgår till 23,3 mnkr år 2016, 41,7 mnkr

för år 2017 och slutligen 47,0 mnkr för år 2018. Detta illustreras i nedanstående tabell.

Tabell 10. Summa resultat, i mnkr

	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Resultat enligt beslut KF 2014-12-11 §237	24,7	38,7	38,7
Summa förändrade planeringsförutsättningar 2016-2018	15,8	13,6	24,7
Summa förslag till förändringar	-17,2	-10,6	-16,5
SUMMA RESULTAT PERIODEN 2014-2016	23,3	41,7	47,0

I och med att budgeten redovisar nettoeffekt av olika förändringar, kan det vara av värde att illustrera

värdet av de olika posterna som ingår under begreppet finansnetto i kommunens resultaträkning.

Tabell 11. Specifikation finansiella poster, mnkr

	2016	2017	2018
Specifikation budgeterat finansnetto	8,5	-1,6	-6,6
Utdelning Kommuninvest ek förening	5,0	3,0	3,0
Utdelning AB Karlskrona moderbolag	7,5	7,5	7,5
Utdelning AB Karlskronahem sociala ändamål	5,0	5,0	5,0
Utlåningsavgifter	14,6	8,1	6,1
Räntenetto	-20,1	-21,7	-24,7
Finansiell kostnad pensionsskuld	-3,5	-3,5	-3,5

Sammanställning av befintliga reserver.

Nedanstående sammanställning visar de olika reserver som finns till förfogande inklusive de satsningar som görs i 2015 års budget. Generellt svarar kommunstyrelsen för de olika reserverna och besparings-

posterna fram till dess att beslut tagits beträffande hantering av dessa. Efter hand som underlag tas fram och beslut tas så justeras berörda nämnder, reserver och effektiviseringskrav genom en teknisk justering, och budgeterade medel omfördelas

Tabell 12. Sammanställning av de resurser och reserver samt effektiviseringskrav/besparingskrav som ej fördelats ut till nämnder och styrelse

Förslag till resurser och reserver samt krav på effektiviseringar	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Reserver under kommunfullmäktige			
Reserv KF oförutsett	-0,5	-0,5	-0,5
Summa reserver under Kommunfullmäktige	-0,5	-0,5	-0,5
Reserver under kommunstyrelsen			
Reserv KS oförutsett	-1,3	-1,3	-1,3
Reserv pris- och löneökning	-138,8	-230,0	-342,0
Reserv extra satsning lärare	-4,0	-4,0	-4,0
Reserv för näringslivsutveckling	-2,5	-2,5	-2,5
Reserv för utveckling	-7,5	-15,0	-15,0
Reserv för ökade avskrivningskostnader investeringsbudget	-25,1	-33,8	-50,9
Summa reserver under Kommunstyrelsen	-179,2	-286,6	-415,7
Generella effektiviseringar att fördelas till nämnder			
Nämnds- och förvaltningsorganisation	0,6	0,6	0,6
Administrativa processer	2,5	2,4	2,4
Lokaleffektivisering	1,0	1,0	1,0
Rationaliseringskrav rationalisering/förändrad struktur	33,0	46,0	46,0
Summa krav på effektiviseringar/besparingar	37,1	50,0	50,0
SUMMA RESERVER OCH KRAV PÅ EFFEKTIVISERINGAR/BESPARINGAR	-142,6	-237,1	-366,2

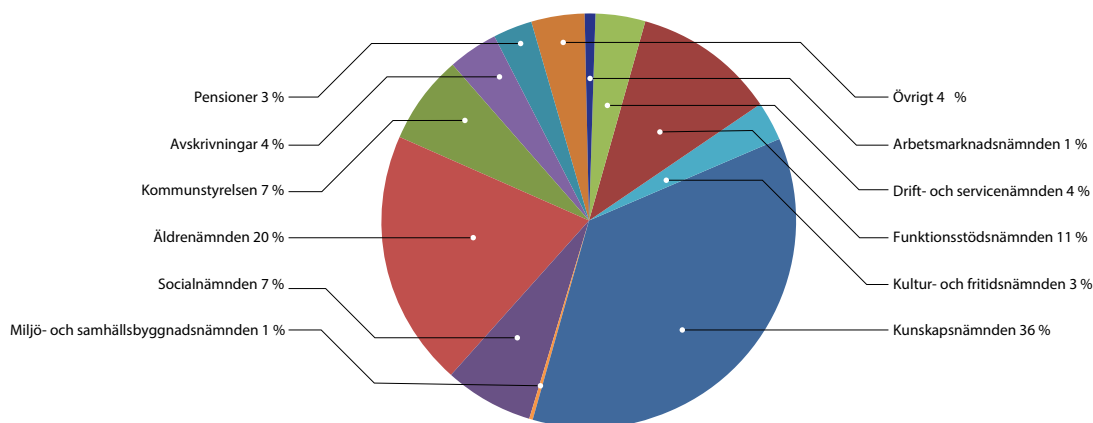
Resultat- Balans och Investeringsbudget

Budget och plan för perioden:	Budget År 2015	Budget År 2016	Enl plan År 2017	Enl plan År 2018
Arbetsmarknadsnämnden	-37,3	-40,3	-40,3	-40,3
Drift- och servicenämnden	-148,5	-158,0	-156,4	-155,1
Drift- och servicenämnden varav VA-vht	0,0	0,0	0,0	0,0
Funktionsstödsnämnden	-391,0	-403,3	-410,3	-415,3
Kultur och fritidsnämnden	-120,4	-120,3	-120,3	-120,4
Kunskapsnämnden	-1 328,6	-1 338,3	-1 343,3	-1 348,3
Kommunrevisionen	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	-9,6	-10,6	-9,9	-8,9
Socialnämnden, Individ & familjeomsorg	-161,9	-174,1	-174,1	-170,1
Socialnämnden, Ekonomiskt bistånd	-73,9	-68,9	-63,9	-58,9
Valnämnden	-0,2	-0,2	-0,2	-2,2
Äldrenämnden	-755,6	-745,7	-747,8	-741,8
Äldrenämnd bostadsanpassning	-9,7	-9,7	-9,7	-9,7
Överförmyndarnämnden	-4,0	-5,0	-5,0	-5,0
Kommunfullmäktige	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3
Kommunstyrelsen	-231,3	-242,3	-247,2	-255,7
TOTALT Styrelser och nämnder	-3 280,5	-3 325,2	-3 336,9	-3 340,1
Kapitalkostnader (Internräntor & Avskrivningar)	173,5	173,5	173,5	173,5
Pensionskostnader	-108,5	-109,0	-109,0	-109,0
Realisationsvinster	13,5	3,0	3,0	3,0
Reserver:				
Löne- och prisreserv	-44,8	-138,8	-230,0	-342,0
Reserv för lärarlöner	-2,0	-4,0	-4,0	-4,0
KS reserv för oförutsett	-1,1	-1,3	-1,3	-1,3
KF reserv för oförutsett	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Resurs för näringslivsutveckling	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Resurs för utveckling	-7,1	-7,5	-15,0	-15,0
Reserv ökade avskrivn.kostn invbudg	-17,3	-25,1	-33,8	-50,9
Säkerhetsmarginal		0,0	0,0	0,0
Besparingsuppdrag/effektiviseringar	7,4	37,1	50,0	50,0
Skatteintäkter och statsbidrag	3 392,9	3 532,5	3 660,1	3 793,7
Avskrivningar	-126,6	-120,9	-114,4	-104,8
Utlåningsavgifter	17,7	14,6	8,8	6,1
Utdelning	39,3	17,5	15,5	15,5
Räntenetto	-25,9	-20,1	-21,7	-24,7
Totalt Finansiering	3 308,0	3 348,5	3 378,7	3 387,1
Resultat	27,5	23,3	41,7	47,0
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto i %	0,8%	0,7%	1,1%	1,2%

Nettokostnadernas fördelning

Nedanstående cirkeldiagram visar hur kommunalskattebidragen enligt fastställda budgeten för år 2016 kommer att fördelas mellan olika nämnder/verksamheter.

Diagram 7. Total utgiftsfördelning för kommunen

Som framgår av diagrammet tar de fyra största nämnderna – kunsfapsnämnden, äldrenämnden, funktionsstödsnämnden och socialnämnden – tillsammans i anspråk hela 75 % av kommunens nettoutgifter. Detta visar samtidigt med eftertryck att just verksamhetsområdena utbildning respektive vård och omsorg ianspråk tar merparten av resurserna i den kommunala budgeten.

Samtliga övriga verksamheter konsumerar därmed tillsammans resterande 25 % av kommunens utgifter. Inom denna volym inryms då såväl de ”hårda nämnderna” (drift- och servicenämnden, respektive miljö- och samhällsbyggnadsnämnden) som en del mer ”mjuka” nämnder (arbetsmarknadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden) samt flera

kommunövergripande verksamheter som kollektivtrafik, politiska funktioner (kommunfullmäktige, kommunstyrelse m.fl.) liksom vissa finansiella poster.

Fördelningen i diagrammet skulle ha blivit något annorlunda om det i stället utgätt från de olika nämndernas/verksamheternas bruttokostnader. I en sådan beräkning skulle i stället de fyra största nämndernas andel ha blivit lägre samtidigt som framför allt drift- och servicenämndens andel skulle ha blivit högre. Denna nämnds verksamhet innehåller nämligen andra betydande intäktsposter utöver de rena skattebidragen såsom konsumtionsavgifter (vatten- och avlopp), hyresintäkter och olika upplåtelseavgifter (t.ex. parkeringsavgifter).

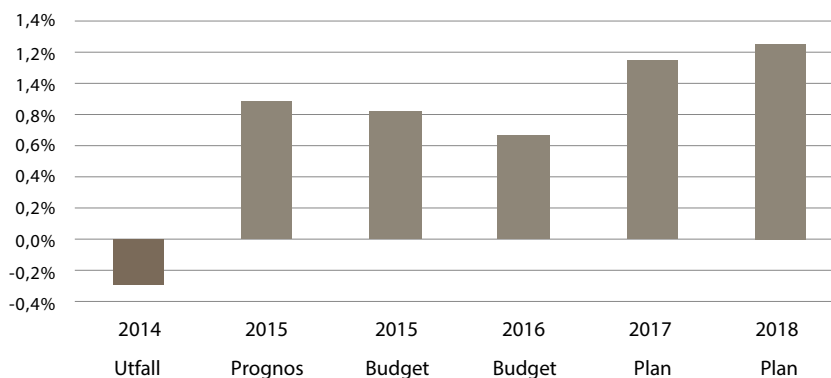
Kommunen totalt

Enligt budgetläge: 1/1/2015

Senaste prognos: 2015-03-31

samtliga belopp i mnkr	senaste reviderad					
	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Verksamhetens intäkter	765,9					
Verksamhetens kostnader	-3 867,0					
Verksamhetens nettokostnader	-3 101,1	-3 251,1	-3 266,4	-3 371,7	-3 469,3	-3 584,4
Avskrivningar	-126,3	-137,8	-126,6	-146,0	-148,2	-155,7
Resultat efter avskrivningar	-3 227,4	-3 388,9	-3 393,0	-3 517,7	-3 617,5	-3 740,1
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3 171,3	3 379,9	3 392,9	3 532,5	3 660,1	3 793,7
Finansnetto	47,8	42,1	31,1	12,0	2,6	-3,1
Ränta på pensionsskulden	-1,1	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Årsresultat	-9,4	29,6	27,5	23,3	41,7	47,0
EK ianspråktaga reserver:			2015	2016	2017	2018
Löne- och prisreserv			44,8	138,8	230,0	342,0
Reserv för lärarlöner			2,0	4,0	4,0	4,0
KS & KF reserv för oförutsedda behov			1,6	1,8	1,8	1,8
Resurs för utveckling			0,0	7,5	15,0	15,0
Resurs för näringslivsutveckling			0,0	2,5	2,5	2,5
Reserv för ökade avskrivnings-kostnader investeringsbudget			17,3	25,1	33,8	50,9
Övr reserver			9,6	0,0	0,0	0,0
Effektiviseringskrav ej utfördelade			-7,4	-37,1	-50,0	-50,0

Resultat efter skatteintäkter och finansnetto i %

	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Ökning av: (Jämfört med föregående budget, innevarande år mot föregående utfall)						
Skatteintäkter och generella statsbidrag i %		6,6%	7,0%	4,5%	3,6%	3,7%
Verksamhetens nettokostnader i %		5,0%	5,1%	3,8%	2,8%	3,4%
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna i %		100,3%	100,0%	99,6%	98,8%	98,6%
Finansnettots andel av skatteintäkterna i %		1,2%	0,9%	0,3%	0,1%	-0,1%
Årsresultat i % av skatteintäkter och statsbidrag	-0,3%	0,9%	0,8%	0,7%	1,1%	1,2%
Andel nettokostnad till Kunskaps-, Äldre-, Funktionsstöd-, Individomsorg samt ekonomiskt bistånd		83,2%	81,3%	82,1%	80,8%	78,9%

Bilaga BALANSRÄKNING (mnkr) 2014 - 2018

Karlskrona kommun	BOK 2014	PROG 2015	BUD 2016	PLAN 2017	PLAN 2018
TILLGÅNGAR					
Matriella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggning	1 801	1 662	1 515	1 366	1 209
Pågående nyanläggningar	84	344	611	900	1 167
Inventarier	115	115	115	115	115
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper	428	431	434	437	440
Långfristiga fordringar		0			
Långfrist fordr hos koncernföretag	3 526	3 586	3 686	3 706	3 724
Summa anläggningstillgångar	5 954	6 137	6 360	6 524	6 654
Bidrag till statlig infrastruktur	2	2	2	2	2
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringar	111	111	111	111	111
Kortfristiga fordringar	324	320	320	320	320
Likvida medel	36	35	25	20	17
Summa omsättningstillgångar	471	467	456	452	448
SUMMA TILLGÅNGAR	6 427	6 606	6 818	6 977	7 104
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Balanserat eget kapital	1 124	1 133	1 163	1 186	1 228
Årets resultat	9	30	23	42	47
Summa eget kapital	1 133	1 163	1 186	1 228	1 275
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	147	148	153	160	171
Avsättning för särskild löneskatt	36	36	37	39	42
Övriga avsättningar	20	20	20	20	20
Summa avsättningar	203	204	210	219	233
Långfristiga skulder					
Långfristiga skulder till kreditföretag	4 228	4 397	4 596	4 715	4 793
Övriga långfristiga skulder	161	162	162	162	162
Summa långfristiga skulder	4 389	4 559	4 758	4 877	4 955
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga skulder	702	680	664	652	637
Summa kortfristiga skulder	702	680	664	652	637
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	6 427	6 606	6 818	6 977	7 104
Borgensförbindelser och ställda panter	168	168	168	168	168
Ansvarförbindelse, pensioner	1 313	1 241	1 230	1 196	1 162
Ansvarförbindelse, löneskatt	319	301	299	290	282
SOLIDITET %	17,6	17,6	17,4	17,6	17,9

BETALNINGSFLÖDESRAPPORT (mnkr) 2015-2018

Karlskrona kommun	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	30	23	42	47
Justering för avskrivningar	-138	-146	-148	-156
Justering avsättningar	1	6	9	14
Justering övriga poster				
Betalningsflöde från den löpande verksamheten				
före förändringar av rörelsekapital	-107	-116	-98	-94
Justering för rörelsekapitalförändring				
Ökn(-)/minskn(+) lager	0	0	0	0
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	4	0	0	0
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	-22	-16	-10	-12
Summa rörelsekapitalförändring	-19	-16	-10	-12
Betalningsflöde från den löpande verksamheten	-126	-132	-108	-106
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar av materiella anläggningstillgångar (-)	17	26	8	46
Investeringar av finansiella anläggningstillgångar (-)	-3	-3	-3	-3
Exploateringsutgifter				
Försäljning av tomter				
Avyttrade materiella tillgångar (+)				
Betalningsflöde från investeringsverksamheten	15	23	5	43
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Ökn(-)/minskn(+) utlåning	-60	-100	-20	-18
Ökn(+)/minskn(-) upplåning	170	199	119	79
Betalningsflöde från finansieringsverksamheten	110	99	99	61
Årets kassaflöde	-1	-10	-5	-3
Likvida medel vid årets början	36	35	25	20
Likvida medel vid årets slut	35	25	20	17
Förändring av likvida medel	-1	-10	-5	-3

Investeringsbudget

För åren fram t.o.m. år 2020, uppgår investeringsramarna i kommunkoncernen till ca 2,5 mdkr varav ca 1,4 mdkr avser den kommunala nämndsverksamheten.

I grund- och förskoleverksamhet planeras för investeringar under åren 2015- 2020 för drygt 200 mnkr. Större investeringar sker i Nättraby kunskapscenter (NKC), som skall byggas ut i närtid, samt, längre fram i planperioden, Jämjö kunskapscenter (JKC). Nya förskolor byggs i Nättraby, Jämjö samt på Trossö. En ny stadsdel på Pottholmen i Karlskrona börjar byggas och under perioden 2015-2020 finns medel avsatta med drygt 230 mnkr. Då ingår även

uppförandet av en ny brandstation vars nettoutgift beräknas till 175 mnkr.

Satsningar inom kultur och idrottsverksamheten görs bl.a. i form av ny handbollshall, en ombyggnad av Arena Karlskrona, investering i ett nytt kulturkvarter och renovering av varmbadhuset. Totalt planeras för investeringar om 358 mnkr

Behov av nya äldreboenden och gruppboenden (LSS boenden) är beaktade i kommunens driftsbudget. Investeringsmedel för uppförande av nya boende tas inte upp i budget då kommunen utreder möjligheten med externt ägda fastigheter. I direkt eller indirekt ägda äldreboende planeras för omfattande investeringar i Hammarbygården.

Satsningen på stadsmiljön fortsätter och ca 55 mnkr i investeringsmedel finns avsatta att användas för bl.a. en stadsmarina och förbättringar i Hoglands park.

För investeringar i fler och bättre gång- och cykelvägar finns 16 mnkr finns avsatta under perioden. Arbetet med en planskild korsning i Bergåsa beräknas vara klart under år 2015. Den investeringen medfinansieras med 50 % av Trafikverket där utbetalning beräknas ske år 2017.

I den avgiftsfinansierade investeringsverksamheten, vatten och renhållning, planeras för investeringar om ca 127 mnkr.

I bolagskoncernen planeras för investeringar om ca 1,1 mdkr. Investeringarna avser elnät, fjärrvärme, renhållning stadsnät, båttrafik och bostäder. En särskild satsning görs på stadsnätet där 250 mnkr investeras i syfte att 90 % av invånarna i kommunen år 2020 ska ha tillgång till snabba IT- kommunikationer.

Det bör särskilt betonas att investeringsanslagen för 2019 och 2020 i synnerhet, i allt väsentligt ska betraktas som planeringsinriktning, och därmed kan komma att förändras.

Sammanställning investeringsbudget Karlskrona kommun och Bolagskoncernen

Skatte- respektive avgifts- finansierad verksamhet Verksamhetsansvarig nämnd Investeringsområde	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Totalt Ny Plan 2016- 2020
Drift- och servicenämnden							
Fastighetsverksamhet	24 594	10 000	10 000	10 000	8 000	8 000	46 000
Gata/parkverksamhet utrustning	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
Cykelstrategi och trafiksäkerhet	2 699	2 500	3 150	2 950	3 550	1 750	13 900
Gata/trafik	69 512	1 500	-24 500	-8 300	3 700	3 700	-23 900
Summa Gata/trafik	72 211	4 000	-21 350	-5 350	7 250	5 450	-10 000
Hamnverksamhet	12 614	2 500	2 500	3 000	3 000	3 000	14 000
Parkverksamhet	4 240	2 400	2 400	3 000	3 000	3 000	13 800
Stadsmiljöprogram	24 182	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	30 000
Inventarier	5 300	6 800	6 550	6 050	6 000	2 500	27 900
Summa Drift- och servicenämnden	144 141	32 700	7 100	23 700	34 250	28 950	126 700
Funktionsstödsnämnden							
Fastighetsverksamhet	1 825	1 000	1 000	1 000	0	0	3 000
Inventarier	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	0	6 400
Summa Funktionsstödsnämnden	3 425	2 600	2 600	2 600	1 600	0	9 400
Kommunstyrelsen							
Exploateringsverksamhet	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Fastighetsverksamhet		6 000					6 000
Pottholmen, etapp 1	6 600	9 500	-2 700	-16 200	2 700	56 000	230 000
Finansiella tillgångar	17 500	0	0	0	0	0	0
Ks reserv	7 650	8 700	10 000	10 000	10 000	10 000	48 700
Summa Kommunstyrelsen	36 750	59 200	92 300	63 800	17 700	71 000	304 000
Kommunstyrelsen/-kommunledningsförvaltningen							
Inventarier	4 000	3 200	3 200	3 200	3 900	0	13 500
Summa Kommunstyrelsen/- kommunledningsförvaltningen	4 000	3 200	3 200	3 200	3 900	0	13 500

Fortsättning på nästa sida. →

Fortsättning Sammanställning investeringsbudget Karlskrona kommun och Bolagskoncernen

Skatte- respektive avgifts- finansierad verksamhet	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Totalt Ny
Verksamhetsansvarig nämnd	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Plan 2016- 2020
Investeringsområde							
Kultur- och fritidsnämnden			0	0			
Kulturkvarter	0	0	62 500	80 000	0	0	142 500
Ny handbollshall	0	0	50 000	53 000	0	0	103 000
Ombyggnad Arena Karlskrona	75 000						0
Fastighetsverksamhet övr	2 500	4 225	20 150	10 000	700	0	35 075
Summa Fastighetsverksamhet	77 500	4 225	132 650	143 000	700	0	280 575
Inventarier	399	850	600	600	600	0	2 650
Summa Kultur- och fritidsnämnden	77 899	5 075	133 250	143 600	1 300	0	283 225
Kunskapsnämnden							
Fastighetsverksamhet	29 512	45 150	13 900	0	12 300	51 600	122 950
Inventarier	13 054	9 400	9 400	9 400	9 400	0	37 600
Summa Kunskapsnämnden	42 566	54 550	23 300	9 400	21 700	51 600	160 550
Socialnämnden							
Inventarier	200	200	200	200	200		800
Summa Socialnämnden	200	200	200	200	200	0	161 350
Äldrenämnden							
Fastighetsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0
Inventarier	3 500	8 100	3 100	8 100	8 100	8 100	35 500
Summa Äldrenämnden	3 500	8 100	3 100	8 100	8 100	8 100	35 500
Skattefinansierat Summa	312 481	165 625	265 050	254 600	88 700	159 650	933 675
Avgiftsfinansierat							
Drift- och servicenämnden	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Totalt Ny Plan 2016- 2020
Hamnverksamhet, avgift	2 000	0	0	2 000	2 000	2 000	6 000
VA/RH-verksamhet, avgift	42 817	23 000	24 500	9 500	9 500	9 500	76 000
Summa Drift- och service- nämnden	44 817	23 000	24 500	11 500	11 500	11 500	82 000
			0	0			
Avgiftsfinansierat Summa	44 817	23 000	24 500	11 500	11 500	11 500	82 000
Summa Karlskrona kommun	357 298	188 625	289 550	266 100	100 250	171 150	1 015 675
Investeringsramar bolagskoncernen							
Affärsverken	95 000	120 300	116 800	119 900	102 100	78 000	537 100
Karlskronahem	139 300	59 000	60 000	61 000	61 000	61 000	302 000
Kruthusen	3 000	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	17 500
Utveckling i Karlskrona AB	0	0	0	0	0	0	0
Summa bolagskoncernen	237 300	182 800	180 300	184 400	166 600	142 500	856 600
Summa kommunkoncernen	594 598	371 425	469 850	450 500	266 850	313 650	1 872 275

KARLSKRONA KOMMUN

UTGIVARE: Karlskrona kommun
PRODUKTION: Infab Vitamin
FOTO: Andreas Blomlöf

